Skydeselskabet
SKARPSKYTTEN
1849
Skarpskytten
Stiftet 1849

1849 – 1974

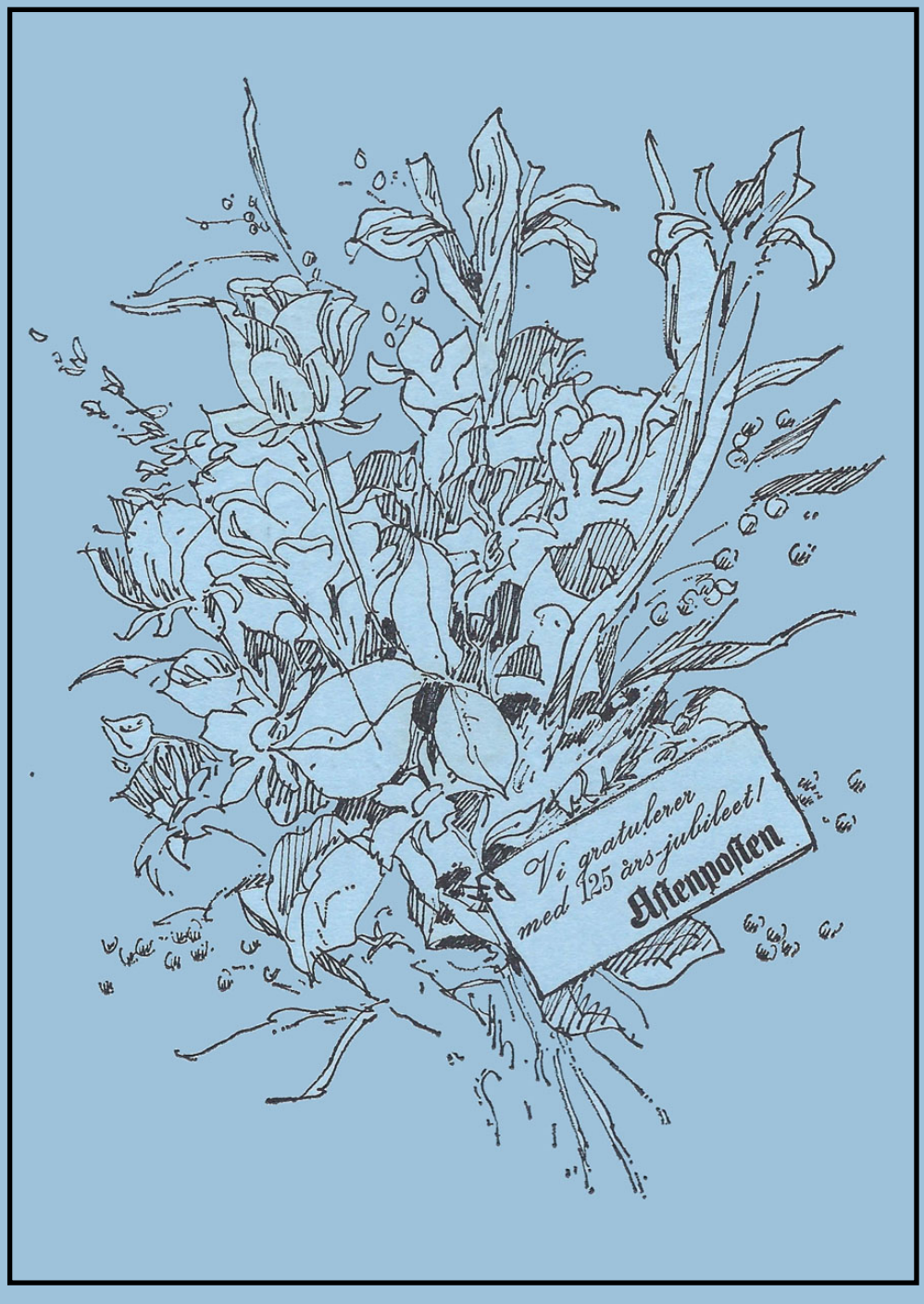
Vi gratulerer
med 125 års-jubileet!
Aftenposten

SKARPSKYTTEN I 125 ÅR

ved

John Solheim

FORORD

Skarpskyttens 125-årige saga hadde fortjent en større bok enn den vi makter — av økonomiske hensyn. Det var adskillig lettere å være bokflott i magrere tider enn det er i velstandssamfunnet anno 1974. Skarpskytten-generasjonene bak oss får ha oss unnskylt at vi må avspise dem med et resymé — langt ifra fyllestgjørende når det gjelder å gjenspeile en så rik og interessant historie som vi her har med å gjøre.

Skarpskyttens historie er nemlig ikke bare skyttersak. Den rommer også adskillig virkelig livnær kulturhistorie. Både fra den gang hovedstaden het Christiania og fra den ble modernisert til Oslo.

De entusiastiske unge menn fra den lille byen bak Akershus' voller som en julidag i 1849 etablerte seg som Skydeselskabet Skarpskyttens fedre hadde ikke bare sin egen fornøyelse i tankene. Det var like meget forsvarssaken, beredskapsviljen, som fikk dem til å ta et initiativ.

Jo dypere man trenger inn i Skarpskyttens historie, jo mer blir man betatt av den evne og vilje til samhørighet og sans for tradisjoner, som alltid har preget denne forenings medlemmer.

De har også fra første stund bevisst sørget for å bevare den fine, kultiverte tone som særpreger gentlemen. Her ligger kanskje noe av forklaringen på at man idag kan feire 125-års jubileum. La meg slutte med å sitere et par linjer fra sangen ved innvielsen av Skarpskyttens fane i juli 1877:

«Gid pletfri og ren du til evig tid avspeile Skarpskyttens ære.»

John Solheim.

SLIK BLE SKARPSKYTTEN TIL

Av forhandlingsprotokollen for 1849 siterer vi:

«Den 20 Juli 1849 samledes, efter forudgaaende Indbydelse, endel unge Mennesker paa «Klingenberg», for at overveje og fatte Beslutning om Dannelsen af et nyt Skydeselskab i Christiania.

Efter at de tilstedeværende var blevne enige om Oprettelse af et saadant Selskab, foretoges straks, inden Deres Midte, Valg paa en Bestyrelse, bestaaende av 3 Direktører og 1 Kasserer, der skulle fungere i 1/2 — et halvt — Aar fra idag af. Valget havde følgende Udfald:

1) Boghandler A. Th. Nissen, der fungerer som ordfører,

2) Handelsfuldmægtig Chr. E. Schreiner,

3) Boghandler A. D. Wulfsberg, der tillige er Sekretær, og til Kasserer valgtes Musikhandler W. Lindorff. Næst efter disse Herrer havde Kjøbmand Køkeritz og Boghandler H. West de fleste stemmer til Suppleanter.

Direktionen foreslog derefter, at man skulde give Selskabet et Navn: men da Forsamlingen ønskede nærmere at overveie dette, besluttedes denne Sag udsat til næste Møde.

De tilstedeværende anmodede Direktionen om til næste Møde at udarbeide og forelægge Selskabet et «Udkast til Love» for samme, likesom det overdroges til Direktionen at undersøge, hvor et passende Lokale for Selskabet kunde erholdes og herom underrette i første Samling.

Endvidere overdroges Direktionen det Hverv at sørge for Anskaffelsen af det fornødne Inventarium etc. til Selskabets fremtidige Virksomhed.

Da intet videre var at forhandle idag, hævedes nærværende Møde, hvorefter det nu grundlagte Selskaps Konstituenter samtlige underskrev Protokollen.

A. D. Wulfsberg. Chr. E. Schreiner. A.Th. Nissen. W. Lindorff. H. P. C. Nissen. A. W. Brøgger. J. H. Hansen. Carl Christensen. Herman West. H. A. Brorsen. Carl C. Werner. C. F. Køkeritz. Svenningsen. M. F. Jensen.»

Søndag den 29. juli 1849 ble Generalforsamling holdt paa Lindøya. Av Selskabets 14 medlemmer mødte 11.

Først behandlet man utkast til lover, som ble vedtatt efter endel diskusjon.

Derefter diskuterte man et passende Navn for Selskabet, men avgjørelse ble utsatt til neste møte, da man gjerne «ønskede den størst mulige Enighed, forinden man satte denne Sag under Votering.»

Søndag den 5. august 1849 fant den første skiveskytning sted på Lindøya, hvor 11 skyttere hver skjøt 7 skudd.

De to første år bruktes treskiver, hvor hvert treff blev plugget.

I de første år foregikk skytningen kun med Selskabets inventarievåben. Å bruke private våben var strengt forbudt.

Den 9. september ble ved enstemmig votering besluttet at Selskabet skulde hete Skarpskytten.

LANDETS ELDSTE SKYTTERLAG

«Skydeselskabet Skarpskytten» er landets eldste skytterlag og har sine forhandlingsprotokoller ajourført fra stiftelsesdagen. Det første skytterlag i landet — «Det Bergenske Skydeselskab» — ble stiftet i 1769, og fikk kongelig «Confirmation» den 20. januar 1774, men opphørte efter 1824, nærmere tidspunkt kan ikke angis.

«Skydeselskabet Christian August's Venner» ble stiftet 22. juli 1810, og ble oppløst på generalforsamlingen 14. oktober 1869.

«Christiania Frivillige Skarpskytterkorps» ble stiftet i 1868 og ble oppløst i 1887.

Fra 1860 og fremover til midten av 1880 årene holdt Skarpskytten årlige større og mindre skytterfester på sin bane på Lindøya.

Den første almindelige skytterfest ble holdt her i landet på Bygdø den 1. juli 1860 og kom istand efter initiativ av Skarpskytten i samarbeide med Christiania Vaabenøvelsesforening. Her dukket tanken frem om en felles skytterledelse for hele landet, og i 1861 ble «Centralforeningen for Udbredelse av Legemsøvelser og Vaabenbrug» dannet.

Den 10. november 1849 holdt Skarpskytten sitt første møte hos restauratør Lütken, Schjervens gård, på hjørnet av Østregade (nu Karl Johansgate) og Grændsegade. Den 26. oktober 1850 holdt man vintersamling hos fru Holm i Syversens gård på hjørnet av Dronningensgate og Rådhusgaten, hvor man skulle betale 2 speciedaler for måneden i leie av lokalet.

Den 4. desember 1852 flyttet man til Madame Thybring i Lille Kirkebakken. Fra 1854—1860 holdt man til på Klingenberg.

Det kameratslige samvær har like fra første stund vært fast programpost i Skarpskytten.

Aftenene tilbragte man med diskusjon og kortspill — samt et lite glass.

Julegilder ble holdt fra 1850 i begynnelsen av januar måned. De var godt besøkt. I 1856 deltok 56 medlemmer. En festkomité forestod arrangementet. Først en bastant «eftasvæl», så litt kortspill eller passiar og diskusjon om det forløpne års skyting, hvorpå deltagerne ble kalt inn i salongen, hvor opplesning av årets skuddresultater samt høytidelig dekorering av årets «beste skytter» fant sted. Dekorasjonen ble av direksjonen overrakt til Kongen, som med noen velvalgte ord festet den på vedkommende skytters bryst, hvorefter fulgte det tradisjonelle «Skarpskytterhurra». Derefter gikk man til et solid aftensbord ved 22—23-tiden, hvor taler og sang vekslet. Efterpå var det ofte — især de første årtier — arrangert forskjellig slags underholdning med musikk, skyggebilleder, panorama, fugleskytning med pusterør, undertiden juletre med gaver og deviser til hver enkelt.

Fra og med 1883 ble der en forandring ved julegildene, idet man fra den tid begynte å innby Skarpskyttens damer til ball eller som det også kaltes, dansemoro. — Av og til var det kanefart til et eller annet sted utenfor byen. Dansen gikk lystig til klokken 3—4 om morgenen.

Allerede første året besluttet man at Selskabets stiftelsesdag skulle feires med en festlig tilstelning med premieskytning. Den i anledningen nedsatte komité foreslo at det skulle holdes Kongeskytning, hvilket ble enstemmig vedtatt.

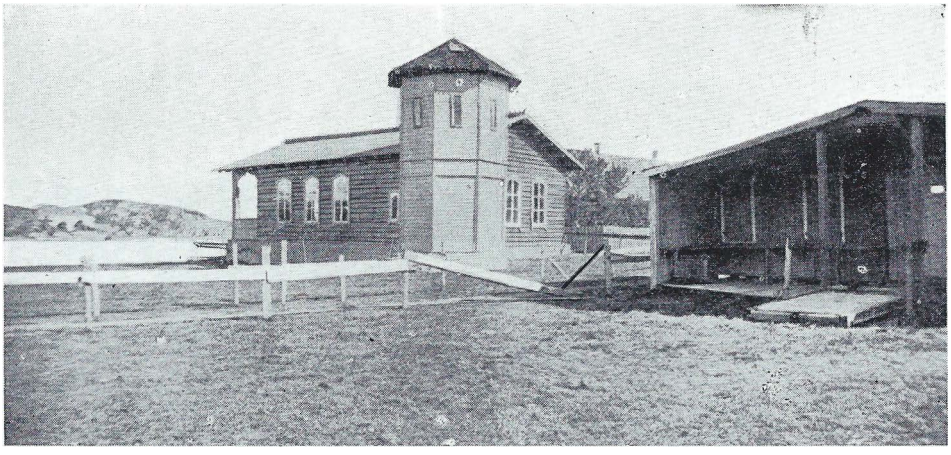

Skytterhuset på Lindøya slik det så ut ved innvielsen i 1863.

Til hver Kongeskytning ble det oppnevnt festkomité. Forhandlingsprotokollen for 1853 beretter:

«Den valgte Festkomité følte sig i den Grad smigret ved dette anbetroede og ærefulde Tillidshværv, at den på Stedet spenderede Portvin og udbragte en Toast for Selskabets Medlemmer. Det var en nobel Komité, af hvem man allerede paa Forhaand lovede sig meget.»

Forventningene ble heller ikke skuffet. Da man i de vel bemannede og festlig smykkede båter ankom til Lindøya, ble man mottatt med kanonsalutt. Med festkomitéen i spissen begav man seg i prosesjon til skytesalongen, hvor alt var festlig arrangert. Direksjonens opplesning av selskapets virksomhet i det foregående år tok imidlertid så sterkt på kreftene, så tidlig på morgenkvisten, at samtlige tilstedeværende med glede mottok festkomitéens innbydelse til en liten frokost, før Kongeskytningen begynte.

Kongeskytningen foregikk det første år mot den 15-delte bjørneskive av tre, hvor hullene ble plugget. I 1851 gikk man over til en 42″ 10-delt jernskive med løs blink for 8, 9 og 10. Traff man blinken, slo denne tilbake mot en fjær, hvortil var festet et lite flagg, som da sprang opp over skivens kant.

J. K. Thesen har i 85-årsberetningen fortalt om ritualet ved Kongeskytningen i de første år, og som man forstår avviker det ikke vesentlig fra det som praktiseres i våre dager:

Festkomitéen mottok skytterne ved ankomsten til øya. I det samme Kongen satte foten på bryggen gikk salutten. Så marsjerte man opp til skytterhuset, hvor skytterne ordnet sine geværer og sin ammunisjon, hvorefter loddtrekning fant sted. Kongen skyter alltid som nummer én. Skytningen begynte med to prøveskudd efter opprop i «nedgangen», idet hver skytter kun skjøt ett skudd av gangen. Efter de to prøveskudd innbød festkomitéen til en særdeles rikholdig frokost. Hvis været var pent, ble den servert i det grønne på et stort langbord med sitteplass for alle. Efter å ha styrket seg både vel og lenge med mat og drikke, gikk man over til selve Kongeskytningen. Man fikk atter et prøveskudd til kontroll av at øye og sikter

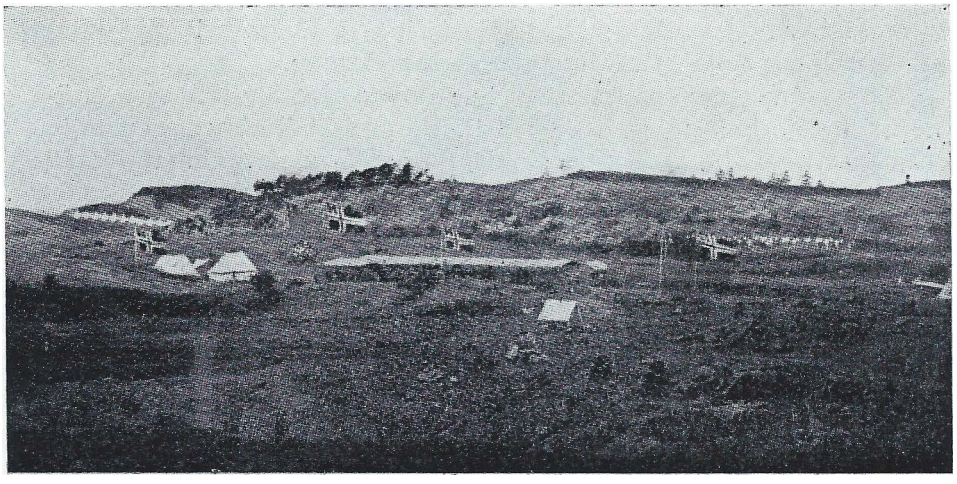

Banen på Lindøya slik den så ut i 1850-årene.

fremdeles var i harmoni. Et kanonskudd forkynte første nedgangs begynnelse.

Foruten av sekretær og et direksjonsmedlem ble resultatene også kontrollert av et annet parti gjennem en stor kikkert.

Skytningen foregikk også efter gammel tradisjon med 5 skudd på 150 meter mot 2 faste, 9-ringede jernskiver med bevegelig blink, som viser flagg ved treff i blinken (8 og 9). For hver nedgang ble det avfyrt et kanonskudd. Efter tredje nedgang ringte formannen med en klokke for å samle alle skyttere, hvorefter antall poeng for de 4—5 beste ble opplest. Det samme efter fjerde nedgang. Spenningen var nu stor da femte nedgang begynte, da flere ofte stod med samme antall poeng og siste skudd ble avgjørende.

Før i tiden kunne det hende, at en sikker aspirant da med vilje skjøt dårligere for ikke å bli konge. Kongeverdigheten medførte nemlig efter gammel tradisjon enkelte forpliktelser, bl. a. i form av champagne til middagen. Så ble den nye «Konge» kåret. Den slagne fikk sitt Kongebånd fjernet. Den nye Konge knelte på en skammel og ble iført båndet av formannen, som utropte ham til Konge, hvorefter hans skål ble drukket, ledsaget av de tradisjonelle skarpskytterhurraer.

Festkomitéen innbød til en «vel arrangert» middag i skytterhuset, hvor der hersket den mest gemyttlige stemning med taler og sang. De obligatoriske er for:

1) Norges Konge. 2) Fedrelandet. 3) Skarpskyttens Konge. 4) Skarpskytten. 5) Forrige års beste skytter. 6) Æresmedlemmene.

Før i tiden leiret man seg gjerne i det grønne, hvor det ble arrangert kappløp, man spente revekrok, kastet på stikka o. l., mens det ble servert et glass rykende punsj til eftermiddagspipen. De nuværende skarpskyttere er imidlertid ikke så humørfylte som den gamle garde og foretrekker et slag kort, hvilket denne dag er tillatt.

Så dro man om aftenen med dampskip for «over havet at vende tilbage til Fastlandet».

Fra den første tid og utover var ankomsten til Lindøya nokså vanskelig.

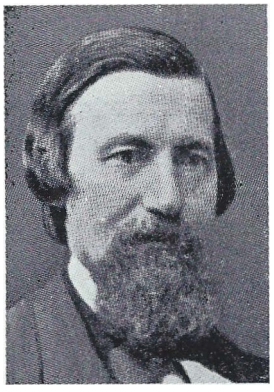

Grosserer Chr. E. Schreiner
— en av stifterne.

Man måtte ro fra og til byen. Den fast ansatte båtfører, Paul Monsen, fikk for tur og retur 5 skilling pro persona. Våren 1858 anskaffet selskapet 2 robåter, som ble rodd av anviserne. Medlemmene måtte betale ferjepenger like til januar 1863. Første gang man benyttet dampskip til Lindøya var på Kongeskytningen 19. juli 1887 (dampskibet «Dragen»). Efter denne tid benyttet man dampskip til Kongeskytningen og avslutningsfesten.

Ved robåtturene kunne den som satt ved roret pådra seg mulkt, hvis båten gikk på et skjær. De som rodde fikk også mulkt hvis de nådde bunnen eller land med årene. Mulkten bestod i en flaske vin til felles fortæring.

På vestsiden av Hovedøen er der et flatt skjær som ligner en skinke. Nådde man dette (som kaltes «Skinka») med åren, var det mulkt. Fra stenbryggen og opp mot landet, like ut for Kongebukt, var der en del undervannsskjær som man lett kan støte på ved lavvann. Mangen rormann har i årenes løp støtt på her, og ikke alene fått mulkt, men samtidig satt seg et minne, idet skjæret ble oppkalt efter vedkommende som satt ved roret. Følgende navn er kjent: «Morkholmene» — efter tollkontrollør Mork, som kom feiende i sin tollbåt. — «Heenshellene» — efter Hans C. Heen, — og «St. Olavs klippe» — efter C. O. Thesen.

Når man nærmet seg disse farlige skjær, var det ofte en eller annen, som kom med en historie for å distrahere rormannen, så han skulle glemme seg og gå på. De som rodde forsøkte visstnok også å gjøre sitt til å få rormannen mulktert.

På en rotur fra Lindøya en av de første søndager i mai 1900 sier grosserer C. T. Trønnes: «Er det noen, som vil påta seg å få lagt en stenbrygge ute på øya, så skal jeg bekoste den.» Et par herrer, med O. Skymoen i spissen, påtok seg hvervet og allerede den 19. juli var bryggen ferdig. —

Lindøya var et idyllisk og så å si et fredlyst sted, inntil motorbåttrafikken begynte omkring 1912, og folk med Landbruksdepartementets tillatelse fikk lov å oppføre teltleir der.

Bokhandler A. Th. Nissen— Skarpskyttens
første formann.

SKYTTERHUSET PÅ LINDØYA

På generalforsamlingen i 1863 ble det fremsatt forslag om at det måtte treffes foranstaltninger til oppførelse av et nytt skytterhus, «da man vanskelig kunde vide hvorlænge det gamle vilde staae». Forslaget vant så sterkt bifall, at der på stedet blev tegnet 119 spd. Til byggekomité valgtes O. J. Schmidt, E. Eriksen, C. Müller, Chr. E. Borgen og Chr. E. Schreiner.

Den 21. mars ble det holdt ekstraordinær generalforsamling, hvor det ble enstemmig fattet følgende beslutning: «Selskabets Bestyrelse bemyndiges til for Selskabets Regning at optage et Laan af indtil 400 spd.»

Under skytesamlingen 25. april utbrøt det brann på Lindøya og Skarpskyttens nye hus, som var under oppførelse, var truet med ødeleggelse. Ved anstrengelse fra brannvesenets side ble imidlertid huset reddet fra annen skade enn at det ble litt brunbrent.

Innvielsen av det nye skytterhus ble foretatt den 17. mai samme år. 26 medlemmer og 8 innbudte var møtt frem.

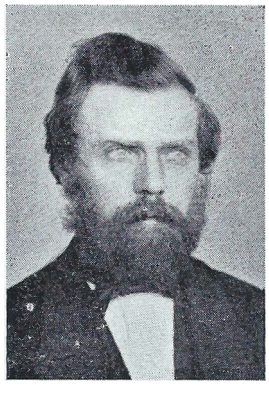

Chr. E. Borgen — medlem av byggekomiteen i 1863.

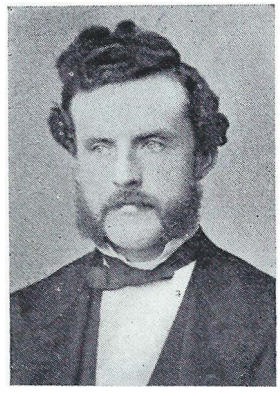

Edvard Eriksen — æresmedlem (1886—1889).

Arkitekt Nordan som gratis hadde levert tegningene til huset var såvelsom flere andre medlemmer hindret fra å komme på grunn av «en sterk Sydvest Vind». «Da Medlemmene synes at finde sig tilfreds i det nye Lokale, kom der snart en gemytlig Stemning tilstede, hvorved Taler og Sange vexlede, saa man neppe naaede til Caffeen før kl. 4. Senere fikk man sig et Glas Punch og drog saa hjem 6—7—8».

Den 11. juni var byggekomitéen på Lindøya for «at modtage af Bygmesteren det nye Huus. — Efter at have besigtiget Huuset og gjort opmærksom paa nogle mindre Mangler der bliver at rette, blev det eenstemmig besluttet at Bygmester Struck skulde erholde udbetalt 660 Spd. — med hvilket Tilbud han erklærede sig tilfreds. Grunden til denne Forhøielse af Summen over Contraktbeløbet fremkom deels ved en stærkere Fundamentering end paaregnet, deels ved Anbringelse af flere Døre i Bygningen samt Indredning af Laderum og Sekretairrum. —»

KONGESKYTINGEN

Den 26. mai 1850 ble det bestemt at Skarpskyttens stiftelsesdag den 20. juli skulle feires ved en festlig tilstelning samt premieskyting. En komité ble oppnevnt til å ta seg av dette. Og allerede den 9. juni kunne den legge frem følgende forslag med tegninger. Forslagene lød slik:

«1) Om Gjenstanden, hvorpaa der skulde skydes, skal være stillestaaende eller bevægelig, hvilken første vedtoges mod 7 stemmer.

2) Om Tegningen skulde fremstille en Fugl eller en Bjørn. Denne sidste antoges med 23 mod 2.

3) Det blev vedtaget, at Bjørnen skulde være inddelt i 15 Points.

4) At der til 5 Præmiers Anskaffelse, samt øvrige Udgifter med Bjørnens Indretning tilveiebringes 25 Spd. som stilles til Festkomitéens Disposition, vedtoges enstemmig.

5) At de ærede Medlemmer anmodes om at udbetale til Selskabets Kasserer saamange Maaneders Kontingent i Forskud, som fornødiges for at skaffe den nævnte Sum af 25 Spd. tilveie, antoges enstemmigen.

Den der i 5 Skud opnaaede høieste Antal Points, kaares til Bjørnekonge.

6) Naar Selskabet har faaet sin Bjørnekonge, skal han bære et Baand, som hænges over Skulderen, sammenføiet ved Hoften med en Sølvplade, hvori Selskabets Emblemer bliver anbragte. Dette Baand skal forblive Selskabets Eiendom, og bæres paa Stiftelsesdagen af Kongen, indtil denne bliver afløst af den nye. Baandet anskaffes af Selskabets Kasse.

7) Om den Sølvplade, hvorpaa den vordende Konges Navn indgraveres, skal bekostes af Kongen eller Selskabet. Antaget at Kongen skal bestride denne Udgift med 13 mod 11.

8) Om den Komité, som har fremlagt Forslagene idag, skal overtage ovennævnte og videre fornødne Arrangements til Festen, eller at en ny bliver at vælge. Den existerende Komité (d'Hrr. Knudssøn, Landsén og West, samt Suppleanterne dHrr. Schreiner og Arnesen) antoges enstemmigen.

Endvidere gjorde Formanden opmærksom paa, at Komitéens Suppleant Hr. Portrætmaler Arnesen velvilligen havde paataget sig at udføre

Herman West Skarpskyttens første Konge.

det fornødne Malerarbeide ved Festen, hvilket Tilbud med Erkjendelse modtoges.»

Søndag 21. juli ble den første Kongeskydning holdt på Lindøya. Før skytningen begynte holdt Vaabenmesteren et «høist interessant og videnskabelig Foredrag», hvori han redegjorde for Selskabets virksomhet i foregående år og opmuntret medlemmene til å binde an med Bjørnen, som det var opgaven å få bukt med.

Skytningen hadde følgende utfall:

1ste premie Herman West (Konge).

Efterat West var utropt til Bjørnekonge, begav medlemmene sig — 27 i tallet tilbords, «hvor der hele tiden hersket den største gemytlighet, begunstiget av det skjønneste vær».

SKARPSKYTTENS KONGER

1850: Herman West.
1851: D. Arnesen.
1852: Carl U. Landsén.
1853: L. Arctander.
1854: L. Arctander.
1855: L. Poulsen.
1856: H. F. Petersen.
1857: S. Pavels.
1858: L. I. Weltzin.
1859: H. Smith.
1860: H. F. Petersen.
1861: Chr. E. Borgen.
1862: Johan Westphalen.
1863: Johan Westphalen.
1864: D. Lowzow.
1865: H. B. Schou.
1866: N. Hals.
1867: E. E. Stenersen.
1868: I. P. Pettersen.
1869: A. Mechelin.
1870: C. Tønder.
1871: N. Hals.
1872: Kadett Larsen.
1873: Kadett Kiøsterud.
1874: N. Hals.
1875: Ed. Røer.
1876: C. Jacobsen.
1877: H. Torgersen.
1878: Jh. Holmen.
1879: H. Andersen.
1880: A. Løwlie.
1881: O. Skøyen.
1882: C. I. Knudsen.
1883: C. I. Knudsen.
1884: J. Bodding.
1885: I. B. Fossum.
1886: O. M. Halvorsen.
1887: H. Hagen.
1888: J. Bodding.
1889: A. Løwlie.
1890: P. Ihle.
1891: H. Andersen.
1892: H. Andersen.
1893: F. G. Seeberg.
1894: P. Ihle.
1895: J. Bodding
1896: Olaf Sæter.
1897: A. Olsen.
1898: G. O. Thesen.
1899: Olaf Sæter.
1900: Carl Engelstad.
1901: P. Ihle.
1902: Olaf Sæter.
1903: P. Olaf Olsen.
1904: P. Ihle.
1905: O. Skymoen.
1906: L. Johnsen.
1907: P. Olaf Olsen.
1908: O. Jensen.
1909: Adolf Maarud.
1910: Emil Elseth.
1911: Hans C. Heen.
1912: Karl Maarud.
1913: Chr. Seeberg.

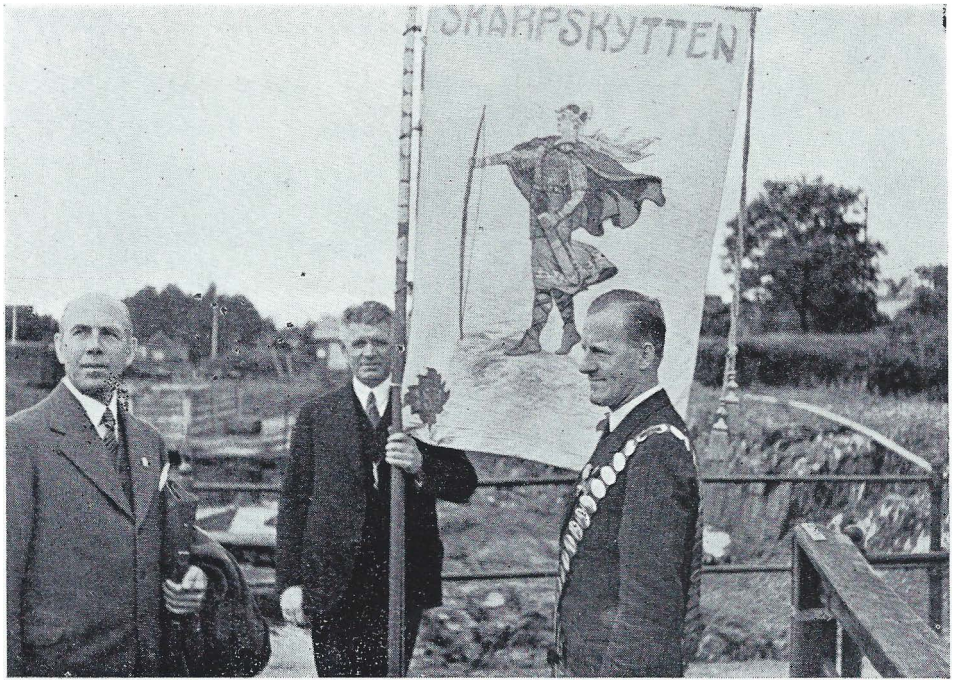

«Kong» Harald Hagen stiger i land på bryggen på Lindøya, hvor han blir mottatt av formannen Georg Johansen (til venstre). Ved fanen står Sigv. Fjelhus.

1914: Joh. Evensen.
1915: O. Jensen.
1916: Joh. Evensen.
1917: O. Jensen.
1918: Fr. Rotnes.
1919: Olaf Sæter.
1920: I. B. Formo.
1921: Olaf Sæter.
1922: J. K. Thesen.
1923: P. Rotnes.
1924: Olaf Sæter.
1925: Narve Ellingsen.
1926: Chr. Seeberg.
1927: Anton W. Olsen.
1928: Anton W. Olsen.
1929: Anton W. Olsen.
1930: J. K. Thesen.
1931: Bjørn Hagen.
1932: Joh. Evensen.
1933: Harald Hagen
1934: Harald Hagen.
1935: Joh. Evensen.
1936: Harald Hagen.
1937: Arne Arnesen.
1938: Per Øvrebø.
1939: Joh. Evensen.
1946: Joh. Evensen.
1947: Bjørn Flom.
1948: Kongeskytning ikke holdt p.g.a. flytning.
1949: Joh. Evensen.
1950: Harald Hagen.
1951: Bjørn Flom.
1952: Øistein Rudie.
1953: Arne Bærøe Gabrielsen.
1954: Bjørn Flom.
1955: Rolf Langeland.
1956: Harald Hagen.
1957: Harald Hagen.
1958: Tor Hagen.

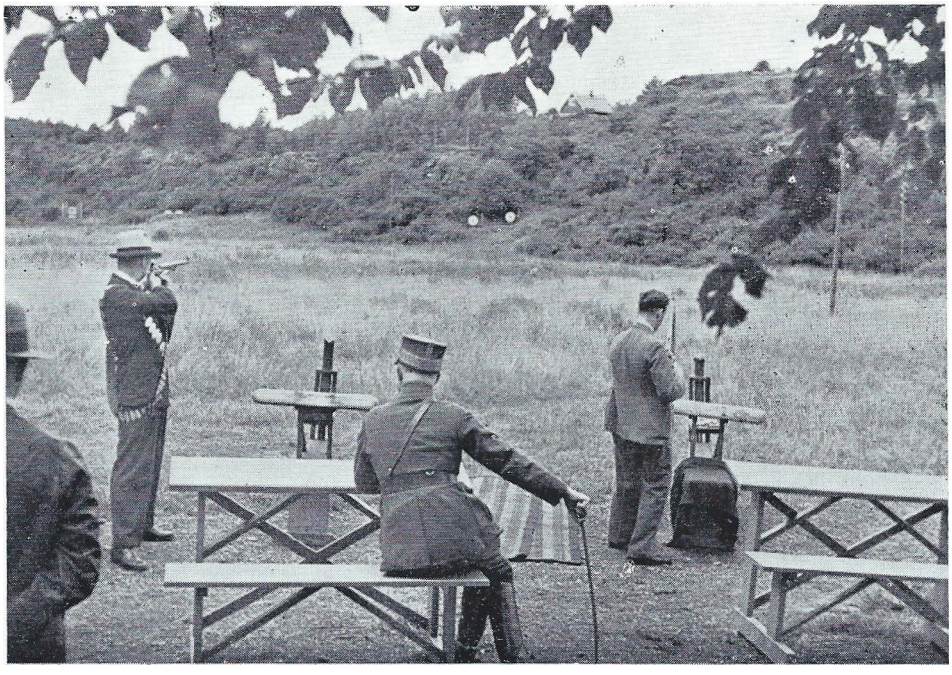

Fra Kongeskytingen i 1934. Kongen — Harald Hagen — (til venstre) avgir skudd mot malmskivene. Til høyre står Bjørn Flom. I midten ser man general L'Orange — Akershus' kommandant.

1959: Harald Hagen.
1960: Øistein Rudie.
1961: Kjell T. Kristiansen.
1962: Magne Pedersen.
1963: Magne Pedersen.
1964: Thorodd Kjos.
1965: Harald Uggen.
1966: Thorodd Kjos.
1967: Eivind Jacobsen.
1968: Laila Hagen.
1969: Kjell T. Kristiansen.
1970: Anders Bjone.
1971: Emil Bjone.
1972: Emil Bjone.
1973: Emil Bjone.

DET FØRSTE ÅPNE STEVNE

I mai 1860 dukket tanken om å arrangere et åpent skytterstevne opp. Man hadde hittil bare dyrket skyting innen Selskabet. Ideen ble mottatt med begeistring. Det ble besluttet å ta kontakt med Christiania Vaabenøvelsesforening i sakens anledning Det førte til at det ble etablert en arrangementskomite med 3 medlemmer fra hvert av de to skytterlag.

Stevnet ble fastsatt til den 1. juli og det ble lagt til Fredriksborg på Bygdøeller Ladegaardsøen — som det het den gang. Her ble det målt opp en bane på 150 alen. Skivene var 9-delte og av papp. Blinken — nieren — var en sort sirkel 4 tommer i diameter. Hver av ringene var var 1 tomme brede og markerte verdiene fra 1 til 8.

Deltagerne 100 ialt samt 85 funksjonærer og tilskuere møttes tidlig om morgenen i Frimurerlosjens vestibyle. Derfra marsjerte man med det norske flagg i spissen til Piperviksbryggen, hvor et dampskip lå klar til å transportere dem ut til Fredriksborg. Under overfarten foretok man loddtrekning om rekkefølgen man skulle skyte i og skytterne ble inndelt i lag.

Stevnet resulterte i at Skarpskyttens deltagere markerte seg på en utsøkt måte. Resultatene ble nemlig: 1) Maler O. P. Holm, Skarpskytten 21 poeng. 2) Fanejunker J. Næs, Skarpskytten 19 poeng. 3) Student Ernst Motzfeldt, Christiania Vaabenøvelsesforening 18 poeng. 4) Politifullmektig Frode Knudssøn, Skarpskytten 17 poeng. 5) Kasserer J. Gjerdrum, Skarpskytten 14 poeng. 6) Bokholder J. Landmark, Skarpskytten 13 poeng. 7) Sproglærer A. Scharpe, Christiania Vaabenøvelsesforening 13 poeng. 8) Kjøpmann S. Pavels, Skarpskytten 13 poeng. 9) Handelsfullmektig J. Ambjørnsen, Skarpskytten 13 poeng og 10) Kontorist J. R. Jansen, Skarpskytten 12 poeng.

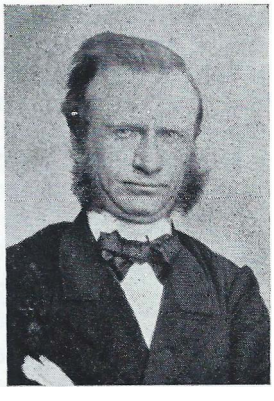

A. G. Petersen — æresmedlem (1905).

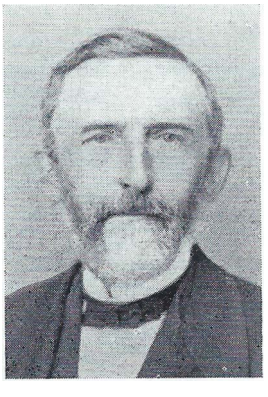

M. W. Feilberg — æresmedlem (1864—1899).

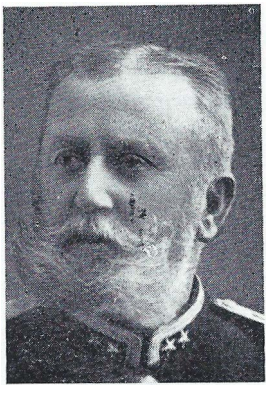

F. G. Seeberg — æresmedlem (1913—1940).

Det fremgår av protokollen at Skarpskytten deltok med 33 mann og at det fra Riflen var med 4 deltagere. Hvor mange som representerte Christiania Vaabenøvelsesforening forteller historien intet om. Men at Skarpskytten la beslag på 8 av de 10 første plassene røper at skyteferdigheten ikke var lav. Den etterfølgende fest med premieutdeling på Fredriksborg var lang og vellykket. Henrik Ibsen hadde skrevet en sang for anledningen. Den bar tittelen «Sang for de vinnende» og gikk på melodien «For Norge Kjæmpers Fødeland». Sangen lyder slik:

Vort Norge er en Fæstning god
Med sine gamle Volde;
For dem sank Ufredsmænd i Blod,
Med dem brast Fiendens Skjolde;
Thi bagved stod paa Landevagt
En fylking, arm, men uforsagt, —
Og Frihedsflagets høie Pragt
Sig over dem mon folde.

Saa hvast var norske Bondens Syn,
Saa sikkert var hans Sigte;
Hans gamle Rifle slængte Lyn,
Som Fienden ilde likte.
Men saa kom Fredens Sommerpust;
Paa Væg hang Riflen klædt i Rust, —
Dog vee, om slig den hænger, just
Naar ingen Mand tør svigte!

Nei, Norges Mand er fri og stærk,
Han har en Arv at hæve;
Han ved, at før var Idrætsværk,
Et Storværk blandt de gjæve.
Et hurra da for En og Hver,
Som Seirens Løn fra Stævnet bær!
Ram, alle Mand, som disse her,
Naar Tiden Daad mon kræve!

SKARPSKYTTENS ÆRESMEDLEMMER

Efter lovene kan inntil 4 æresmedlemmer opptas i Selskabet ved beslutning på ordinær generalforsamling. Æresmedlemmer er ikke valgbare, men har ellers alle rettigheter.

Som æresmedlemmer har i årenes løp vært innvalgt:

Bokh. A. Th. Nissen 1864
Bokh. M. W. Feilberg 1864
Urmaker J. F. Jarmann 1876
Grosserer Edv. Eriksen 1886
Grosserer G. T. Trønnes 1900
Bokh. A. G. Petersen 1905
Oberstløytnant F. G. Seeberg 1913
Samlagsbest. C. Jacobsen 1919
Disponent A. Løwlie 1920
Fabrikør Paulus Drewes, St.holm ..1925
Pølsemaker Arnt Christiansen 1933
Grosserer J. K. Thesen 1934
Hans C. Heen 1937
Carl Otto Løvenskiold 1948
Georg Johansen 1953
Johan Evensen 1961
Polmar Thorshaug 1964
Rolf Arentz-Hansen 1964
Harald Hagen 1967
Øistein Rudie 1972

JUBILEER I SKARPSKYTTEN

25 år

25-års-jubiléet ble i 1874 feiret med Kongeskytning den 19. juli i et strålende vær. Fra Jernbanebryggen dro man avsted med dampbåt kl. 8.30 til Lindøya, hvor deltagerne ble mottatt av festkomitéen med salutt.

Efter tre prøveskudd ble der inntatt en god frokost, hvorefter Kongeskytningen foregikk med 23 deltagere. N. Hals ble Konge med 40 poeng.

Derefter skjøt 20 medlemmer en duppskytning på 250 alen med tre skudd hver, efter hvilke anstrengelser man gikk tilbords. Stemningen var som vanlig den beste og det ble vekslet med taler og sang.

Av formannens tale ved middagsbordet siteres følgende:

«... Af de 14 Mænd som lagde Grunden til Skarpskyttens Dannelse staar kun tvende tilbage inden Kredsen, men disse er også Idéens Fædre; Dagens Helte er d'Herrer Nissen og Chr. E. Schreiner.

Om Grundtanken til Skarpskyttens Dannelse end ikke oprindelig var den, at give Exempel til at gaa i Spidsen for en patriotisk Bevægelse, der skulde føre til, at hver Norges Mand maa være vaabendygtig, saa var dog denne Mening der om end ikke ganske bevidst.

Hvem erindrer ikke Begivenhederne i 1848 i vort Naborige Danmark. Disse vakte de mindre Stater til Eftertanke og opflammede især Nordboens Fædrelandskjærlighed. Hvem af os, der levede hine Tider, glemmer vel den ædle Idé, som flammede i hver Nordboers Bryst og bragte ham til at tænke paa Forsvar — bragte ham til at tænke paa at dygtiggjøre sig til at værne om Fædres Arne. Om end smaa vilde man ved fælles Styrke og Sambaand gjøre sig store...»

50 år

Den 23. juli 1899 feiret Skarpskytten sin 50de stiftelsesdag med Kongeskytning, hvor det deltok 51 medlemmer samt som gjest, oberst Sylow, Centralforeningens formann.

Det var en solblank, vakker sommermorgen da deltagerne klokken 9 reiste ut med den flaggsmykkede «Kringsjaa» til Lindøya. Skytterhuset var dekorert med kranser og grønt og utenfor huset var anbragt flagg og vimpler.

Efter at ett prøveskudd var avgitt servertes en herlig frokost, og så var det atter ett prøveskudd, hvoretter Kongeskytningen begynte. Konge ble Olav Sæter med 41 poeng. Umiddelbart efter skytningen foretok man kroning av Kongen, som måtte presentere seg på skytterhusets veranda iført sine insignier for å bli beundret av en rekke damer, som forlangte å ville se Hans Majestet.

Derefter var det ekstraordinær skytning på 400 meter, hvor 1ste premie tilfalt O. Skymoen med 42 poeng.

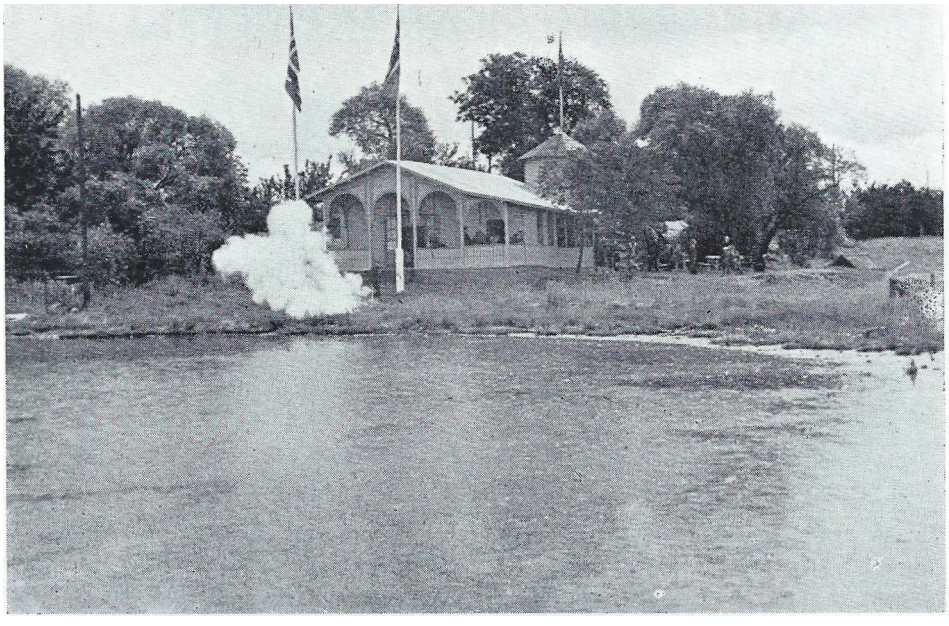

Salutten drønner fra Skarpskyttens batteri på Lindøya.

I dagens anledning utdeltes i Kongeskytningen 12 og i den ekstraordinære skytning 8 premier.

Beste skytter under vernepliktsalderen — H. Skirstad — tildeltes damenes pokal. En ekstrapremie, oppstillet av H. Hagen, til den som hadde laveste poengsum tilfalt Karl Olsen efter loddtrekning med Alfr. Johansen.

Efter premieutdelingen «begav man sig med sine borddamer til middagsbordet som i alle dele lod til, saavidt vides, at vinde gjæsternes behag».

Ved middagen, som varte ca. 2 timer, ble der selvfølgelig foruten de tradisjonelle og offisielle taler holdt en rekke uoffisielle. Formannen — grosserer A. Løwlie — gjennemgikk i sin tale Skarpskyttens virksomhet gjennem de forløpne 50 år.

Efter middagen ble der i det fri servert kaffe med det fornødne tilbehør, hvorpå man forlystet seg med de vanlige leker, som kappløp m. v.

Så plutselig ble lekene avbrudt ved at det mangeårige medlem, G. T. Trønnes, overrasket medlemmene ved å overrekke Skarpskytten en vakker sølv-punsjebolle, idet han uttalte ønsket om at denne «måtte blive et samlingsmerke, som benyttet på den rette måde, ud gjennem tiderne, måtte samle Skarpskytten ikke

alene til fest, men også til et samlet enigt hele».

Bollen ble øyeblikkelig innviet og da innholdet var fortært ved 22-tiden drog man glade og veltilfredse med 50-års-festen tilbake til byen.

75 år

På generalforsamlingen den 20. februar 1924 ble det besluttet å innstifte en fortjenstmedalje, hvortil skulle benyttes Skarpskyttens medlemsmerke, påsatt en medalje, forsynt med inskripsjon. Medaljen kan utdeles til medlemmer som i høy grad har vist selskapet sin interesse ved å ha arbeidet i styret eller på annen måte innlagt seg fortjenester av selskapet; dessuten kan medaljen utdeles til medlemmer, som ved sin skytning har kastet glans over selskapet utad. Med medaljen følger diplom.

Direksjon og representantskap ble bemyndiget til å utdele medaljen til verdige medlemmer.

Skarpskyttens 75de stiftelsesdag ble feiret 20. juli med Kongeskytning. Foruten 48 medlemmer og æresmedlemmet oberstløytnant F. G. Seeberg, deltok endel innbudte, hvoriblant den svenske fabrikkeier Drewes, som hadde oppstillet en praktfull sølvbolle som vandrepremie. Denne skulle kjempes om på stiftelsesdagene og den første aksje fikk Chr. Seeberg med 73 poeng: 41 poeng på 400 meter og 32 på Kongeskiven. Drewes oppsatte dessuten en svensk tikrone i gull i likhet med hva han hadde gjort året i forveien. Den skulle vinnes av bestemann i den ekstraordinære skytning på 400 meter. Chr. Seeberg gikk også av med denne premie.

Olaf Sæter ble jubileumsårets Konge med 35 poeng.

Eftermiddagssolen var til stor gene for skytningen, så resultatet ble under middels. Kongeskytningen begynte nemlig denne gang ikke før de innbudte var kommet klokken 12.30. De ekstraordinære skytninger hadde man tatt først. På grunn av det store fremmøte var man først ferdig med premieutdelingen klokken 17.30, hvorefter man gikk til festmiddagen, hvor stemningen selvsagt var den aller beste. Der innløp en rekke telegrammer, bl. a. fra Kong Haakon, som også hadde skjenket en stor sølvpokal som tilfalt Skytterkongen. Ved middagen ble den nyinnstiftede medalje tildelt den høyt skattede våpenmester Arnt Christiansen for fortjenstfull virksomhet bl. a. ved å ha fungert som våpenmester i hele 11 år.

Skytterpaviljongen var festlig smykket med flagg samt kranser av friskt ekeløv og skytterhuset var oppmalt utvendig. Materialene var skjenket av medlemmene Narve og Hans Ellingsen.

Foruten Kongens pokal var der oppstillet premier skjenket av Aftenposten, Hagen & Co., Larsens Våbenforretning og frøken Ester Singer.

Været var vakkert og festkomitéen hadde vært flinke, så jubileumsdagen ble meget vellykket.

Skarpskyttens historie gjennem disse 75 år forelå trykt i bokform. Den var utarbeidet av oberstløytnant F. G. Seeberg, Narve Ellingsen og Hans C. Heen.

Selskapet fikk en rekke gaver dette år. Om våren hadde dr. Arne Fryjordet gitt kr. 200,-- som en begynnelse til anskaffelse av en selvanvisende skive. Frivillige bidrag ble tegnet og skiven anskaffet. Den ble montert ca. 30 meter bakenfor 200 meter-holdet, da man her kunne få anbrakt den på fjellgrunn. Dr. Fryjordet gav dessuten kr. 200,-- som skulle anvendes fortrinnsvis til en pokal for konkurranse på den selvanvisende skive.

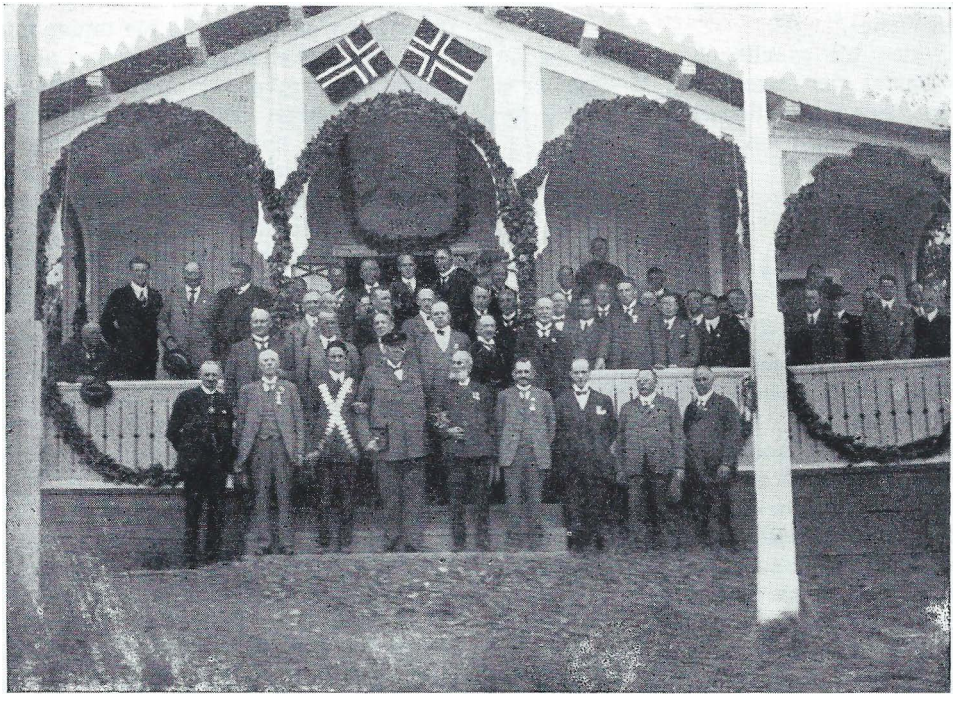

Deltagerne 75-årsfesten samlet ved skytterhuset på Lindøya. Mannen med kongebeltene forgrunnen er Olaf Sæter.

Joh. Kristiansen skjenket kr. 50,-- til premier ved den ekstraordinære skytning på 400 meter under Grumpelskytningen.

Chr. Seeberg stillet opp en pokal til kr. 100,-- som der skulle kjempes om under salongskytningen om vinteren.

En anonym giver gav en sølvskje, som ble utdelt som 3dje premie i den ekstraordinære skytning ved Grumpelskytningen og endelig satte J. Øynæs opp en pokal for flest antall poeng i 1 minutt på 200 meter selvanvisende skive.

Fra Alf og Thorleif Tjersland mottok Skarpskytten en praktfull vandrepokal ledsaget av en miniatyrpokal til minne om deres far, fabrikkeier Abraham Tjersland. Av brevet som ledsaget pokalen, citeres: «Det er oss en stor glede å kunne hedre vår kjære fars minne på denne måte og kunne yde litt gjengjeld for all den hygge han i sin tid hadde på Lindøen.»

PROLOG VED 75 ÅRS JUBILEET

Forfatteren M. B. Landstad hadde påtatt seg oppdraget å skrive prologen ved Skarpskyttens 75 års jubileum.

Det straaler op. Selv somren gjør idag
Honør for Norges ældste skytterlag.
Det første Lag som steg av Tidens Brytning,
det første Lag, som optok Frihaandsskytning.
«Skarpskytten» er det, som vi hædre skal
paa denne Dag med Sang og Riflers Knald.
«Skarpskytten» som har fyldt Maal i Striden,
«Skarpskytten» som staar like ung i Tiden.
I atten hundrede og ni og førr
sprang denne Kilde paa en Jordbund tør.
Fra Piperviken roddes over Vandet
de første Skyttere til Lindøi-landet.
Og snart stod Rækken fast og uten Brudd
og sendte Konge-skudd paa Konge-skudd.
Vi tør nok si, at «Skarpskytten» har favnet
de bedste Mænd som vandt sig Skytternavnet,
Der møtte andre Lag paa Banen frem —
«Skarpskytten» Foregangsmand var blandt dem.
Med Flagg-skudd og med Hurtigskytning stevnet
«Skarpskytten» frem indtil den seire evnet.
I disse fem og sytti år
«Skarpskytten»s Gjerning som en Bølge gaar.
Ja, la oss si det høit: Den tar det største
og titt det tyngste Tak, som tar det første.
Naar Skyttersaken fik slik Tidens Magt,
det skyldes dette Frø i Solbund lagt.
Og naar til Landets Hæder op det grodde
saa skyldes det de første Mænd som trodde.
Vi staar her alle fyldt av Fest idag
og stolte av vort eget kjære Lag.
Med godt Humør som Konge for sæsongen
vil mangen mindes Skyte-paviljongen.
Her brukte vi vort Vaaben kun til Lyst,
men kalder Norge til en Alvors-Dyst,
da skal saavisst «Skarpskytten»s Maal det være,
at løfte det for Fædrelandets Ære.
Vel møtt da her til Fredens Kamp idag
— et Skytter-Hurra for vort gamle Lag.
Og lad det klinge høilydt over Vandet:
«Skarpskytten» leve! Leve Fædrelandet!

M. B. Landstad.

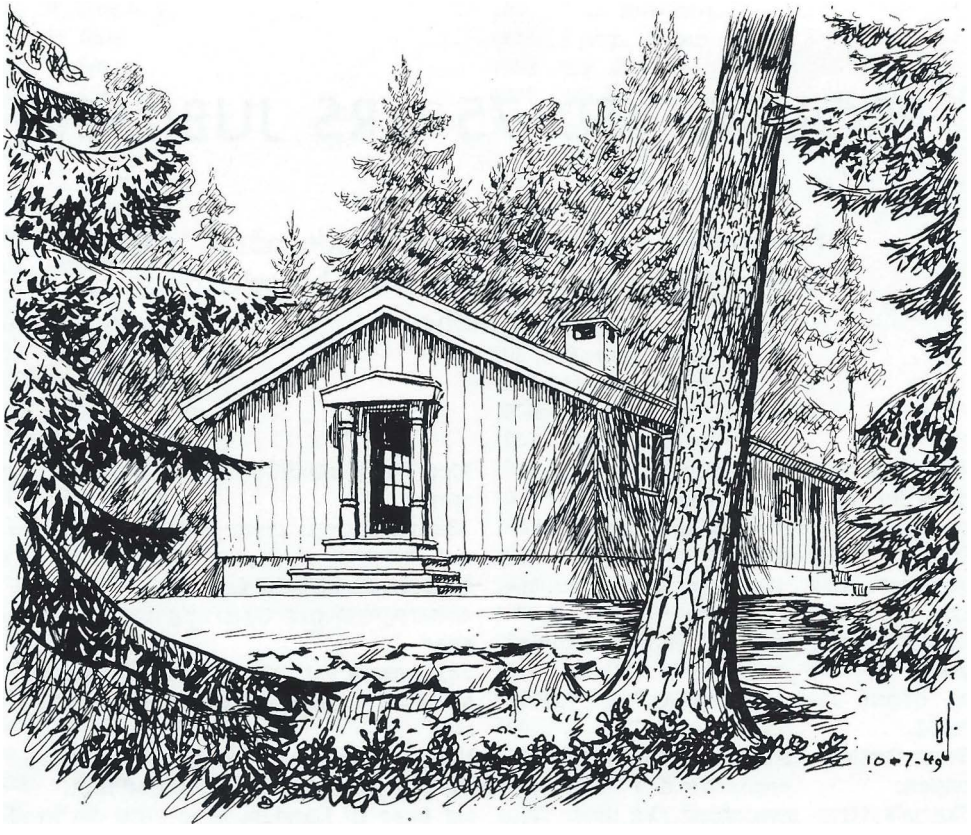

Skarpskyttens hus på Løvenskioldbanen. Tegning av Øivind Sørensen, like efter innvielsen.

100 års jubileet

Feiringen fant sted søndag den 17. juli 1949 i det gjenreiste skytterhuset på Løvenskioldbanen. Deltagerne ankom med buss, mange også i egne biler. Da kongen — Bjørn Flom — steg ut av bussen drønnet salutten fra det gamle batteri.

Festkomitéen, med formannen Thor Dahl i spissen, ønsket kongen og gjestene velkommen, hvoretter selskapet med fanen i spissen toget inn gjennom portalen.

Kongen tok plass ved fanen til venstre for inngangen, hvoretter formannen, Georg Johansen, ønsket alle velkommen til Skarpskyttens 100-års jubileum.

Skytingen begynte så etter det gamle program under Thorshaugs ledelse og den vanlige kontroll med kikkerter. Hver deltager skjøt ett skudd ad gangen, og trådte så tilbake. Etter at de to første prøveskuddene var avviklet for alle manns vedkommende, bød festkomitéen på frokost. Efter at denne var fortært kunne skytingen fortsette. Blant deltagerne så man også selskapets æresmedlem, den 86 år gamle J. K. Thesen.

Resultatet av konkurransen ble at Johan Evensen seiret med 34 poeng, foran Sigurd Bruun og Harald Hagen som begge hadde ett poeng mindre. Dermed

var Evensen konge for 7. gang, noe som var rekord i Skarpskyttens historie. Han ble sterkt hyllet og saluttbatteriet understreket begivenheten.

Så gikk de 42 deltagere til bords. Godseier Løvenskiold utbrakte H. M. Kongens skål og banksjef Thorshaug talte for fedrelandet. Deretter holdt formannen sin jubileumstale. Dr. Fryjordet talte for Skarpskyttens Konge. O.r.sakfører Arne Arnesen talte for våre æresmedlemmer — og de tilstedeværende, J. K. Thesen og Carl O. Løvenskiold — ble varmt hyllet.

Ingeniør Hervig talte så for Georg Johansen og overrakte ham et vakkert sølvfat som minnegave i anledning av jubileet. Med fatet fulgte også en krystallbolle, fylt av vakre blomster.

Senere var det taler av Skytterstyrets formann, Johs. Espelund, Samlagets formann, Sverre Glomnes, oberst Carl Mork og Øyvind Sørensen. Glomnes overrakte en vakker sølvskje fra Samlaget og av oberst Mork mottok formannen Forsvarsforeningens medalje.

Til slutt talte den nykårede konge, Johan Evensen — og Carl O. Løvenskiold takket for maten.

Det har skjedd forandringer på så mange hold i løpet av disse 100 år. Skarpskytten har måttet finne seg i å skifte «ham». Tidligere foregikk Selskapets virksomhet ute i fjorden med salt sjø som nærmeste «nabo». I dag har Skarpskytterne byttet bort sjøen, og fått gran- og furuskog istedet. Men tross alle forandringer i årenes løp: Skarpskytterånden er den samme, like ung og levende som for 100 år siden! heter det så vakkert i beretningen.

En 106-åring

lykkønsker 125-åringen på Løvenskioldbanen

Dagbladet

EN BETYDNINGSFULL DAG

En ny betydningsfull dag fikk man den 23. oktober 1948. Klokken 13 var et dusin medlemmer, med formannen i spissen, samlet ved Løvenskioldbanen for å holde kranselag. Skarpskyttens hus var kommet under tak. Til stede var byggmester E. K. Ranheim, entreprenør Ing. Lie samt to av deres arbeidere.

Det ble en times hyggelig samvær før den første sammenkomst i Skarpskyttens nye hjem var avsluttet.

Skarpskyttens hus på Lindøya var bygget i 1863 som sommerhus og det er bare tømmerveggene som er anvendt. Huset er nå et godt isolert vinterhus.

Innvielsen av det gjenreiste skytterhus på Løvenskioldbanen fant sted 29. mai 1949. Foruten lagets æresmedlem, J. K. Thesen, var også Carl Otto Løvenskiold og A. M. Vik til stede. Litt før klokken 12 var alle samlet og formannen kunne la flagget gå til topps. Det var en betagende følelse å se det nye flagget folde seg fritt ut i den sommerlige bris.

Under innvielsesfesten holdt formannen følgende tale: «Vi har i dag heist flagget over vårt gjenreiste skytterhus og dermed er det oppdrag, som generalforsamlingen ga meg, utført. Jeg overleverer herved huset med et hjertelig ønske om at det må bli til lykke og fremgang for Skarpskytten. Hva den engang var skal den atter vorde.

Den første som skal hylles i vårt gjenreiste skytterhus er godseier Carl Otto Løvenskiold. Under Hovedstadsstevnet i 1946 hadde jeg den ære å treffe sammen med godseieren. Jeg var også hans gjest ved den middag han holdt for stevnets uten- og innenlandske ledere og en rekke innbudte autoriteter.

Under denne middagen fremla godseieren sin gigantiske plan om anlegg av en skytebane, som han ville stille til skytternes disposisjon. På Oslo Skyttersamlags vegne takket jeg ham for dette tiltak, og uttalte blant annet at han hadde reist seg en bauta i norsk skyttervesens historie som ingen annen.

Som vi alle vet gjennomlevde Skarpskytten da den vanskeligste krise i sin historie. Vi er klar over at vår tilværelse på Lindøya når som helst kunne bli avbrutt. Det var jo derfor naturlig at mine tanker ble fanget av dette godseierens prosjekt. Kanskje lå redningen her.

Ved første leilighet gikk jeg løs på godseieren og forela ham vår fortvilede situasjon, og spurte om han kunne tenke seg å gi oss en tomt for vårt skytterhus og tilknytning til den nye bane, slik at vi kunne fortsette vår snart 100-årige historie.

Godseieren er sikkert vant med å treffe hurtige beslutninger, han svarte uten omsvøp, at det skulle han gjerne ordne. Alt dette er kjent av alle skarpskyttere.

Men uten godseierens enestående velvilje for øvrig, hadde det vært umulig å gjennomføre gjenreisingen av huset. Godseieren har ordnet alle formalia for oss og levert oss materialer til huset. En service som jeg aldri har opplevd maken til.

For alt dette takker vi Dem av hjertet i dag. De har gitt Skarpskytten muligheter for en rik utvikling og gitt oss et stykke av Deres store rike. Skarpskytten har reist sitt hus på egen grunn. I Skarpskyttens historie vil Deres navn lyse som ingen annens. En enstemmig generalforsamling har valgt Dem til

æresmedlem av Skarpskytten, som bevis for vår takknemlighet.

Så vil jeg takke alle de medlemmer som har ytet sitt kontante bidrag. Deres navn skal preges i historien De mange utenfor medlemmenes rekker har jeg skriftlig takket.

Under oppførelsen av huset har Hervig vist seg som den rene trollmann. Ingen ting var for vanskelig for ham. Alt ble tryllet frem. Brødrene Hagen har foruten sine store kontante bidrag også bekostet paneling av vårt nye styrerom. Disponent Egil Johansen har gitt oss utstyr til peiskroken og gardiner til hele huset. Så har vi den lille flokk som har utført etterarbeidet med huset, maling og planering. De har utført et kjempearbeid. Hjertelig takk alle sammen.»

Generalforsamlingen den 12. desember 1947 ble et historisk møte for Skarpskytten, idet man fattet en enstemmig beslutning om å nedlegge banen på Lindøya, som hadde vært Skarpskyttens samlingssted gjennom 98 år. Formannen ga en omfattende orientering om forholdene, som efterhånden hadde utviklet seg til den rene kampstilling fra beboernes side. Faremomentet var også bestemmende.

Å feire et 100-årsjubileum under slike forhold kunne bli en stor skuffelse.

Søndag den 18. april 1948 ble også en historisk dag for Skarpskytten. Formannen ble anmodet om å bistå med valg av tomt for det store skytterhus, som skulle oppføres på Løvenskiolds bane. Samtidig skulle man finne en passende tomt for Skarpskyttens hus. Godseieren selv, arkitekt Arneberg og direktør A. M. Vik deltok i befaringen. Begge plasseringene var meget vellykte. Det store på en høyde med god utsikt. Skarpskyttens omkranset av skog. Det var høytid over øyeblikket da formannen kunne rekke godseieren hånden — og takke!

Den 2. mai 1948 noteres at medlemmene hadde sin første skytesamling på Gressholmen, hvor man holdt til i «ventetiden».

Godseier Carl Otto Løvenskiold.

Det heter i forhandlingsprotokollen om banearbeidets gang:

«Etter at grunnarbeidet på Skarpskyttens nye tomt var kommet godt i gang kunne jeg varsle byggmester Ranheim om at nedrivningen av Skytterhuset på Lindøya kunne begynne.

Mandag morgen 27. juni 1948 klokken 7 hentet han nøklene, og da jeg ut på formiddagen kom til Lindøya var tårnet og tilbygget allerede falt. Hver dag brakte store forandringer. Torsdag sto bare tømmerveggene igjen. Lørdag besøkte jeg atter Lindøya.

Jeg kunne ikke riktig fatte at alt var så tyst, men da jeg kom frem til tomten var alt sirlig oppstablet og merket ferdig til transport. Jeg må tilstå at jeg ble meget beveget ved å se alt lagt øde.

Her hvor generasjoner er kommet sammen til edel dyst, i selskapelig samvær og ikke minst stiftet vennskap for livet. Jeg forlot Lindøya denne gang med hjertets takk for alle lyse minner,

og med ønsket om en ny og lykkelig fremtid for Skarpskytten der oppe i skogen ved den nye storbanen.

Mandag den 5. juli begynte innlastingen på en kjempestor ferge, og onsdag forlot transporten Lindøya med kurs for Vækerø, hvortil den ankom lykkelig ved 12-tiden. Ombord var også kongeskivene og det øvrige skivemateriell.

Skarpskyttens saga på Lindøya var avsluttet, skriver *Georg Johansen.*

STORE PREMIER FØR I TIDEN

Til den første skandinaviske skytterfest i Stockholm den 1.—6. september 1885 hadde den svenske stat bevilget premier til 3000 kroner til skyteprogram nr. 1. Førstepremien var på 1500 kroner, 2. premie 1000 kroner og 3. premie 500 kroner. I neste skyteprogram var 1. premien 1000 kroner. Annen og tredje premie henholdsvis 600 og 300 kroner. Videre var det hederspriser skjenket bl. a. av kongen, kronprinsen og Stockholm kommune. Temmelig flotte premier selv efter moderne prinsipper.

I lagskytningen kom 3 norske lag i premierekken, nemlig bl. a. Skarpskytten 178 poeng. Kristiania Skytterlagsforening 172 poeng (pengepremier og standarter).

Til den 2. skandinaviske skytterfest i Christiania (Græsholmen) den 7.—14. august 1892 hadde Stortinget bevilget kr. 25.000,- til arrangementet og kr. 5.000,- til premier. Blandt Kristianias borgere og andre var det samlet inn kr. 4.810,-, dessuten verdifulle premier fra andre kommuner, foreninger og militære, samt premier fra Kongen og Kronprinsen.

Foruten Kongens og Kronprinsens premier ble det utdelt 3 gullmedaljer, 48 sølvmedaljer og 597 premier til samlet verdi av over 53.000,- kroner.

Innskudd fra skytterne var kr. 5,- for hver av de 4 hovedskytninger og kr. 2,50 og 1,50 for press-skytninger. For lagskytningen var innskuddet kr. 10,-.

Festkontingent (kr. 5,- pr. deltager) samt kontingent for kjøpte skytekort var kr. 48.588,-. Dette er vel omtrent de samme innskudd som benyttes idag.

Hele regnskapet for skytterfesten var på kr. 99.454,- sikkert mange penger dengang.

Kongens nesten 3/4 meter høye sølvpokal (det måtte ha vært litt av en pokal) ble vunnet av den danske skytter L. Laursen med 171 poeng på 10 skudd mot 20 delt elipseformet skive, visstnok 300 meter.

Kronprinsens premie ble vunnet av K. J. Bakke, Idd, med 85 poeng på 10 skudd 10 delt skive 600 meter.

I lagskytningen seiret Kristiania Skytterlag med 382 poeng. 2. Kjøbenhavn Skytterlag 375 poeng og nr. 3. Skarpskytten 372 poeng. Det var på denne skytterfest vi fikk vår første skytterkonge. O. Frydenlund, Halden, seiret i mesterskapskytningen.

Blant de 13 beste i mesterskapet var en svenske nr. 8 og en danske nr. 13.

Som man ser var ikke Kongens pokal oppsatt i mesterskapskytningen. Grunnen til det var nok at den 20 delte skive ble betraktet som festskiven.

5 skudd 20 delt skive på 200 meter var i mange år efter at jeg kom med betraktet og benevnt som festskive, og den største premie ble i alminnelighet satt opp i denne skytning.

Der deltok ialt 1375 skyttere, nemlig 317 danske, 166 svenske og 892 norske.

Johan Evensen

DE SISTE 25 ÅR

KLIPP FRA ÅRSBERETNINGENE

1950

Det samlede medlemstall var 155 og det ble tilsammen avgitt 11 889 skudd. I Landsskytterstevnet på Østres bane i Oslo fikk 8 av Skarpskyttens deltagere premie. I sesongens løp ble Johan Evensen tildelt Norges Forsvarsforenings medalje for hans mangeårige aktive innsats som skytter. Georg Johansen opprettet et fond på kr. 500 og avkastningen av dette skulle brukes til en mesterskapsmedalje. Johansen bekostet selv stansen til medaljen, som på forsiden bar Skarpskyttens fanes motiv.

Under Kongeskytingen ble Rolf Arentz-Hansen tildelt Skarpskyttens fortjenstmedalje. Birger Nordhagen vant Dahl, Castberg & Nysteruds vandrepokal til odel og eie. Vinterens terrengskyting samlet dette år liten tilslutning. Skarpskyttens lag plaserte seg som nr. 2 efter BUL. Det var 2 poeng som skilte. På Skarpskyttens lag deltok: A. Bærøe Gabrielsen, Bjørn Flom og P. Chr. Rasmussen.

Rolf Arentz-Hansen — æresmedlem.

1951

Den offisielle åpning av Løvenskioldbanen foregikk den 25. august. I den forbindelse overrakte godseier Carl O. Løvenskiold gavebrevet til Norges Skytterforbund. Det inneholdt bl.a. en passus om at Skarpskytten var tildelt plass på banen. Efter innvielsesseremoniene var 20 prominente gjester til stede ved en lunch i Skarpskyttens hytte.

Medlemstallet var 183 og det ble i sesongens løp avgitt 10 900 skudd, hvilket var mindre enn i det foregående år. Grunnen skyldes de dårlige værforhold som preget denne sommeren. Det ble da også bare holdt 27 skytesamlinger, mot 33 året i forveien. De tradisjonelle selskapelige sammenkomster i Den merkantile klubb i høstmånedene ble holdt for siste gang, da tilslutningen efterhvert var blitt minimal.

Tor Hagen vant Sigfred Stephensens premie til odel og eie og Trygve Youngs pokal ble Georg Johansens eiendom.

1952

Medlemstallet var kommet opp i 198 og det ble i sesongens løp avgitt 13 599 skudd. Flest skudd noterte Bærøe Gabrielsen seg for med 2358. Under generalforsamlingen ble godseier Carl O. Løvenskiold tildelt Skarpskyttens fortjenstmedalje.

Den eneste vandrepokal som gikk ut dette året var Jacob Bergs pokal som ble vunnet av Sigvard Fjeldhus.

1953

Medlemstallet var 194, fordelt på 2 æresmedlemmer, 34 livsvsvarige og 158 årlig betalende medlemmer. Det ble avgitt ialt 11 036 skudd. Flest skudd hadde Bærøe Gabrielsen med 1132. Flest fremmøter noterte I. Irmann Jacobsen seg for med 27, tett fulgt av Georg Johansen med 26. På generalforsamlingen ble sistnevnte utnevnt til æresmedlem for sin mangeårige innsats for Skarpskytten.

1954

Året ble innledet med et nyttårsball i Biltmore med 30 deltagere. Videre tok Skarpskytten de første skritt til at lagene som sognet til Løvenskioldbanen fikk en felles administrasjon når det gjaldt baneanliggender. Medlemstallet var nu kommet ned i 175 medlemmer — hvorav 18 sommermedlemmer. Det ble avgitt 13 568 skudd i sesongens løp. Tor Hagen noterte seg for 662 av disse. Tor Hagen og Walter Haugen tok Organisasjonsmedaljen i sølv. Tre mann greide kravene til Dugleiksmerket. En i gull (Bjørn Hagen) og to i sølv (Tor Hagen og Sigurd Bruun).

1955

Sesongen bød på ialt 32 skytesamlinger. I tillegg til de ordinære skytesamlinger ledet Bjørn Hagen instruksjonen av 21 nybegynnere. Medlemstallet var 174. Av disse var 3 æresmedlemmer, 31 livsvarige og 140 årlig betalende medlemmer. Det ble tilsammen avgitt 11 253 skudd. Øistein Rudie hadde de fleste avgitte skudd denne sesongen, nemlig 543. Georg Johansen møtte frem til samtlige 32 skytesamlinger. P. Thorshaug vant Old boys-pokalen til odel og eie, Johan Evensen tok Ringvolds pokal nr. 4 og John Solheim Sigfred Stephensens premie. Grumpelskytingen dette år ble sterkt hemmet av tåke og konkurransen ble henlagt til 100 meter-banen. På generalforsamlingen ble Harald Kirkeby utnevnt til livsvarig medlem. Efter forslag av Johan Evensen ble det besluttet at Grumpelskytingen herefter skal foregå på 300 meter for alle klasser. 4. og 3. klasse skyter stående, 2. klasse knestående og 1. klasse liggende.

1956

Sesongen bød på 29 skytesamlinger og det ble avgitt 10 345 skudd. De fleste av Bærøe Gabrielsen som hadde 744 skudd. Medlemstallet var dette år 165. På et møte med de øvrige lag på Løvenskioldbanen ble det besluttet å sette opp en pokal for lagskyting. Den første konkurranse fant sted den 23. september. Riflerringen vant med 383 poeng. Skarpskytten kom på 4. plass med 345 poeng. På Skarpskyttens lag deltok Bjørn Hagen. A. Bærøe Gabrielsen og Harald Hagen. A. Bærøe Gabrielsen tok Ringvolds pokal nr. 1 til odel og eie, Karl W. Holm tok Oslo Syttersamlags premie, John Solheim erobret Harald Kirkebys pokal og Sigfred Stephensens premie, mens Harald Hagen fikk Damenes pokal under Grumpelskytingen til odel og eie. Det ble erobret 4 Dugleiksmerker i bronse.

1957

Medlemstallet dette år var kommet ned i 150. En nedgang på 15 fra forrige år. Av disse var 4 i løpet av året avgått ved døden, 10 hadde meldt seg ut og 5 var strøket. Det ble i sesongens løp avgitt 11 323 skudd og C. T. Thiis figurerte på toppen med 769 skudd. Flest fremmøter hadde som vanlig Georg Johansen. Denne gang 29. Samlet fremmøte i se-

songens løp var 318 mot 444 året i forveien. «Refleksjonene gjør seg selv» noterer sekretæren i protokollen. Bare en av vandrepokalene ble dette året vunnet til odel og eie, nemlig Johan Evensens pokal ved Kongeskytingen, som ble vunnet av Harald Hagen.

Forsøket med en smule selskapelig samvær utenom sesongen ble forsøkt i løpet av vinteren i Skytterhuset. Det møtte 6 herrer og 3 damer. Man hygget seg rundt peisen, heter det i beretningen.

I lagskytingen om Løvenskioldbanepokalen ble Skarpskyttens lag nr. 3. Vinner ble Oslo Befals Skytterlag. Skarpskyttens representanter var Harald Hagen, A. Bærøe Gabrielsen og Carl Thomas Thiis.

1958

Medlemstallet er fremdeles synkende og er nu kommet ned i 140. Man har i løpet av sesongen fått 4 nye medlemmer, men 2 er døde, 10 har meldt seg ut og 4 er strøket på grunn av kontingentrestanser. Georg Johansen, Skarpskyttens formann gjennom 21 år og store ildsjel, døde en vårdag i 1958 85 år gammel.

I sesongens løp ble det avgitt 10 023 skudd. Flest avgitte skudd presterte dette år Thorodd Kjos med 943. Øistein Rudie noterte seg for de fleste fremmøter, nemlig 27. Pokaler vunnet til odel og eie dette år var: Generalmajor Lindstrøms pokal ble vunnet av A. Bærøe Gabrielsen, Oslo Skytterlags premie gikk til Kåre Stendahl. C. T. Thiis fikk Dugleiksmerket i gull, Øistein Rudie og Kåre Stendahl tok merket i sølv.

Rent idrettslig merket man en våkende konkurranseglød blant Skarpskyttens folk. Laget var representert ved enkelte større konkurranser, men den største seier vant man i konkurransen om Løvenskioldbanepokalen, hvor Skarpskyt-

Et Skarpskytterhurra for Skydeselskapet!

Ved å avlegge et besøk i ett av mine to utsalg: Bogstadveien 20 eller Dammevigsveien 18, vil mine Skarpskytten-venner i anledning av jubileet kunne oppnå spesialpriser på skinnvarer.

Jeg har alt i pelskåper og pelsjakker — samt pelsmocca.

MESTER

Dagfinn Aulie

ten ble vinner.Laget bestod av Harald Hagen, A. Bærøe Gabrielsen og C. T. Thiis. Harald Hagen oppnådde høyeste poengsum av samtlige deltagere og erobret dermed bestemannspremien. Rolf Arentz-Hansen har satt opp 3 premier for beste representasjon av Skarpskyttens skyttere utad.

1959

Medlemstallet er sunket til 137, men det ble ikke desto mindre avfyrt 12 282 skudd i sesongens løp. En merkbar stigning, noterer sekretæren stolt i protokollen. Flest skudd presterte Thorodd Kjos med 1024. Også dette år kunne man glede seg over sterkere interesse blant medlemmene for deltagelse i stevner utenfor laget. Thorodd Kjos erobret Organisasjonsmedaljen i sølv. Laila Hagen ble nr. 2 i juniormesterskapet i Samlagsskytingen og Kjell T. Kristiansen noterte seg for gode resultater ved samme anledning. I konkurransen om Løvenskioldbanepokalen ramlet Skarpskytten denne gang ned på 5. plass. Rifleringen ble vinner dette året. Kongeskytingen markerte samtidig lagets 110 års jubileum og fikk derved betydelig større festivitas enn vanlig. Det var en rekke innbudte gjester tilstede, bl.a. formennene i lagene på Løvenskioldbanen og formannen i Oslo Syttersamlag. Det ble overrakt gaver. Skyttersamlaget gav en sølvpokal.Oslo Skytterlag skjenket en vandrepokal og Ragnvald Dahl gav en vakker pokal.

1960

Medlemstallet er nede i 132. Blant dem som gikk bort i årets løp var den tidligere formann: I. Irmann Jacobsen. Det ble avgitt tilsammen 12 839 skudd i sesongens løp og aktiviteten på banen har vært stigende. Flest skudd presterte Thorodd Kjos med 1040. Dagfinn Aulie vant tinndåsen til odel og eie. Forøvrig

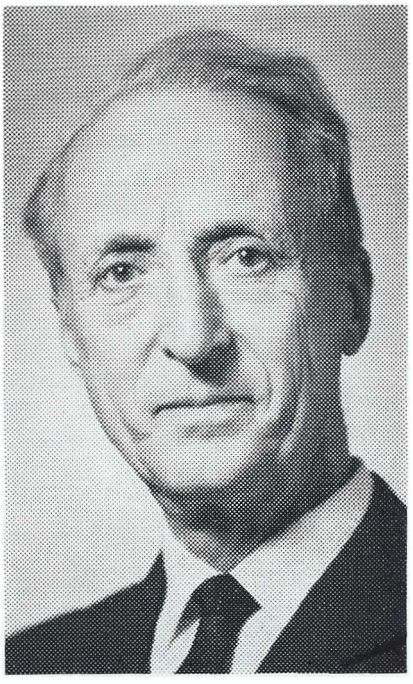

Øistein Rudie, æresmedlem fra 1972.

gikk de andre vandrepokalene videre. Skarpskytten har også i løpet av denne sesongen vært representert ved flere stevner, bl.a. i Landsskytterstevnet. I lagskytingen om Løvenskioldbanepokalen ble Skarpskytten nr. 5 og sist med 355 poeng. Rifleringen vant med 388 poeng.

1961

Medlemstallet økte til 136. Det ble holdt tilsammen 27 skytesamlinger og avgitt ialt 15 417 skudd, hvilket viser at aktiviteten er stigende. Flest skudd hadde også dette år Thorodd Kjos med 1127. Magne Pedersen vant Chr. Seebergs minnepremie til odel og eie og fru Gudrun Bruusgaards premie ble A. Bærøe Gabrielsens eiendom. Kjell T. Kristiansen og Magne Pedersen tok Organisasjons-

medaljen i sølv. Harald Hagen, A. Bærøe Gabrielsen og C. T. Thiis tilfredsstillet fordringene til Dugleikmerkets 5 årsmerke. Øistein Rudie, Johan Evensen og Kjell T. Kristiansen tok Dugleiksmerket i gull.

Skarpskytten var representert med 9 mann i Bærum Skytterlags 100 års stevne og med 10 mann i Samlagsstevnet. Thorodd Kjos deltok sin vane tro i Landsskytterstevnet i Målselv. I konkurransen om Løvenskioldbanepokalen ble Skarpskytten nr. 4 med 371 poeng. Oslo Vestre Skytterlag vant med 384 poeng.

Under Kongeskytingen meddelte Rolf Arentz-Hansen at han ville sette opp en vandrepremie til en verdi av 500 kroner. Ved samme anledning innvidde man de nye skiver av panserstål. En gave fra Lars Myhre. Under middagen ble Harald Hagen og Øivind Sørensen hedret med Skarpskyttens fortjenstmedalje. I sesongens løp ble et medlem ekskludert. Johan Evensen ble utnevnt til æresmedlem på generalforsamlingen.

1962

Ekstraordinær generalforsamling ble holdt den 10. april som følge av det ekskluderte medlems anke. Forsamlingen støttet styrets beslutning.

De nye normalskiver med sort til og med 7-ringen ble tatt i bruk fra sesongens begynnelse. Det ble holdt ialt 26 skytesamlinger og avgitt 12 791 skudd. Thorodd Kjos rangerte også iår øverst med flest antall skudd, nemlig 984. Medlemstallet beløp seg til 130. Av vandrepokalen gikk Grumpelpokalen ut, idet den ble vunnet til odel og eie av Laila Hagen. I skytingen om Dugleiksmerket deltok 17 mann. Oddbjørn Larsen fikk 5 årsmerket for 3. gang og C. T. Thiis for 2. gang. Forøvrig oppnådde Magne Pedersen, Gudmund Helland, Lars Tørresvold, Thorodd Kjos og Anders Flaten merket i gull. Sølvmerket ble erobret av Per Selnesaunet, Modul Sandvik, Didrik Løvenskiold og Bjørn Bergersen. I åpne konkurranser var Skarpskytten representert ved Rifleringens stevne med 9 mann, med 8 i Samlagsstevnet og 9 i Landsskytterstevnet. I skytingen om banepokalen vant Rifleringen med Skarpskytten på 2. plass. Kjell T. Kristiansen har fått Organisasjonsmedaljen i gull og Bjørn Bergersen medaljen i sølv.

På generalforsamlingen ble det enstemmig besluttet at man atter skulle innføre den gamle stavemåte for Skarpskyttens navn, nemlig Skydeselskabet. Blant dem som gikk bort i sesongens løp var Øivind Sørensen. Han ble minnet av de tilstedeværende på generalforsamlingen.

1963

Medlemstallet var i løpet av året kommet opp i 136. Det ble holdt 29 skytesamlinger og avgitt tilsammen 13 023

Våbenmester Thorodd Kjos er like overrasket hver gang over at salutten smeller så kraftig.

skudd. Tor Stenersen hadde de fleste, nemlig 1145. Blant vandrepokalene som ble vunnet til odel og eie var: Ringvolds pokal nr. 3, som ble vunnet av Magne Pedersen. Øistein Rudie vant Medlemmenes premie i old boysklassen og Tor Stenersen Tinnmuggen. I skytingen om Organisasjonsmedaljen fikk Kjell T. Kristiansen stjerne og C. T. Thiis medaljen i sølv. Det deltok 13 mann i skytingen om Dugleiksmerket. Narve Skaslien fikk 5 årsmerket for 5. gang og Magne Pedersen for 1. gang. Bjørn Brænd oppnådde merket i gull, mens Laila Hagen og Mattis Nordnes tok merket i sølv.

Skarpskytten vant årets skyting om Løvenskioldbanepokalen med det høyeste poengtall som hittil er oppnådd. Laget bestod av Magne Pedersen, Kjell T. Kristiansen og Narve Skaslien. Videre var Skarpskytten fyldig representert ved en rekke åpne stevner rundt om. Rolf Arentz-Hansen har satt opp en ny vandrepokal for 4. klasse. A. M. Vik ble på generalforsamlingen utnevnt til livsvarig medlem.

1964

Medlemstallet er kommet opp i 140. Det ble holdt 28 skytesamlinger og avgitt 13 898 skudd. Flest falt på Thorodd Kjos med 888. Av vandrepokalene ble to vunnet til odel og eie, nemlig Ralupokalen som gikk til Thorodd Kjos og Tinnmuggen som gikk til Eivind Jacobsen. I skytingen om Organisasjonsmedaljen oppnådde Magne Pedersen gylt medalje og Eivind Jacobsen sølvmedalje. Det deltok 14 mann i skytingen om Dugleiksmerket. C. T. Thiis oppnådde fordringen til 5 årsmerket for 3. gang, Thorodd Kjos, Magne Pedersen og Kjell Kristiansen for 2. gang. Tor Stenersen fikk merket i sølv. Konkurransen om Løvenskioldbanepokalen resulterte i at Bærum Skytterlag vant med Skarpskytten på 2. plass. Poengsummene var henholdsvis 395 og 392. Ialt 8 av Skarpskyttens medlemmer deltok i Landsskytterstevnet og en rekke representerte også laget i andre åpne stevner. Oslo Skyttersamlag har satt opp en vandrepokal som takk for verdifull bistand under Landsskytterstevnet. Under generalforsamlingen ble Rolf Arentz-Hansen og P. Thorshaug utnevnt til æresmedlemmer.

1965

Medlemstallet er 133. Det ble holdt 27 skytesamlinger og avgitt 14 283 skudd. Kjell T. Kristiansen presterte de fleste, nemlig 1129. Ved skytingen om Organisasjonsmedaljen oppnådde Magne Pedersen og Kjell T. Kristiansen stjerne. Ikke mindre enn 25 deltagere var med under skytingen om Dugleiksmerket. C. T. Thiis oppnådde fordringen til 5 årsmerket for 4. gang. Thorodd Kjos, Kjell T. Kristiansen og Magne Pedersen for 3. gang. Thorstein Smith-Christensen og Laila Hagen fikk gullmerket. Rifleringen vant årets konkurranse om Løvenskioldbanepokalen og erobret den dermed for 5. gang — d.v.s. til odel og eie. Beretningen oppgir ikke Skarpskyttens plasering. Ved Landsskytterstevnet deltok 9 av Skarpskyttens medlemmer. Kjell T. Kristiansen fikk mesterskapsmedalje. Det var også fyldig representasjon ved en rekke andre åpne stevner.

Ved generalforsamlingen mintes man to av lagets hederskronede medlemmer som var gått bort i årets løp, nemlig Rolf Arentz-Hansen og Fernando Ringvold. Carl Thomas Thiis ble valgt til ny formann, da Øistein Rudie bestemt frasa seg gjenvalg. Øistein Rudie ble ved samme anledning tildelt Skarpskyttens fortjenstmedalje. Et av lagets gamle medlemmer, Anthon W. Olsen, var til stede og overrakte Skarpskytten som gave den Skymoens kanne som hans bror P. Olsen vant i 1910, da det første gang ble kon-

kurrert om den. O. Skymoen var forøvrig medlem av Skarpskytten.

1966

Medlemstallet er 137. På de 27 skytesamlinger har det vært avgitt 13 596 skudd. Av disse noterte Kjell T. Kristiansen seg for 878. Av vandrepokaler som er vunnet til odel og eie i sesongens løp nevnes: P. O. Dahls minnepokal vunnet av Eivind Jacobsen. Oslo Skyttersamlags jubileumspremie Kjell T. Kristiansen som også vant Oslo Skyttersamlags pokal nr. 2. Magne Pedersen vant Rolf Arentz-Hansens vandrepremie. Eivind Jacobsen oppnådde Organisasjonsmedaljen i gull og Kjell T. Kristiansen fikk stjerne. I skytingen om Dugleiksmerket deltok 13. T. J. Vefall oppnådde gullmerket for 4. gang. Det samme gjorde Kjell T. Kristiansen. Skarpskytten var representert med 5 deltagere ved Landskytterstevnet i Bodø. Kjell T. Kristiansen var uttatt til å representere Oslo ved Hovedstadsskytingen i Stockholm. Efter initiativ av John Solheim ble det arrangert en hjorteskyting på Hjortebanen som avslappende avslutning på sesongen. Harald Uggen satte opp en vandrepremie i form av en stor jaktkniv. Den ble vunnet av Thorstein Smith-Christensen. En selvbestaltet hyttekomité bestående av John Solheim og Harald Uggen har i sommerens løp foretatt en rekke reparasjoner og utbedringer av Skarpskyttens hus og eiendom forøvrig. Under generalforsamlingen ble Øistein Rudie overrakt Det Frivillige Skyttervesens takkediplom for god innsats i en årrekke.

E. M. Jacobsen

Bakeri og konditori

Vi har levert den store bløtkaken ved en rekke festlige anledninger i Skarpskytten. De fleste vil huske den. Men livet går videre selv om Skarpskytten fyller 125 år.

Våre baker- og konditorvarer kan dere få i våre fire utsalg:
Akersgaten 67 — Storgaten 10 a — Kirkeveien 72 i Oslo samt i Gamle Drammensveien 38 (Stabekkhuset) på Stabekk.

1967

Medlemstallet er nede i 125. Ved de 29 skytesamlinger ble det avgitt 17 080 skudd, hvorav 1045 falt på Kjell T. Kristiansen. Av vandrepokaler som er vunnet til odel og eie skal nevnes: Mesterskapspokalen, Harald Hagens pokal og Pokal til beste skytter. Alle er vunnet av Kjell T. Kristiansen. Det deltok 17 skyttere i konkurransen om Dugleiksmerket. T. Vefall oppnådde 5 årsmerket, det samme gjorde C. T. Thiis og Kjell T. Kristiansen. Harald Uggen tok merket i gull, mens Thorolf Webjørnsen, John Solheim og Odd Freng fikk merket i sølv. I Landsskytterstevnet deltok 3 av Skarpskyttens medlemmer. Kjell T. Kristiansen oppnådde her 215 poeng. Erik Plathe ble bestemann i Hjorteskytingen som avsluttet sesongen. Det ble utført ganske betydelige utbedringer og reparasjoner av hytte og eiendom i sommerens løp under den selvbestaltede husfar John Solheims ledelse. Medlemmene viste meget stor interesse for tiltaket og bidro både med egeninnsats og bidrag til hyttefondet. Under generalforsamlingen ble Harald Hagen utnevnt til æresmedlem, mens Bjarne Hervig og Arne Thesen ble tildelt Skarpskyttens fortjenstmedalje. I konkurransen om Organisasjonsmedaljen opnådde Harald Uggen å få sølvmedaljen.

Skarpskyttens eneste kvinnelige «Konge»: Laila Hagen Paakjær. Flankert av to beundrere: Til venstre Kjell T. Kristiansen og til høyre Thorodd Kjos.

1968

Medlemstallet er iår kommet opp i 145. Det ble holdt 29 skytesamlinger og avgitt 14 436 skudd. Protokollen opplyser intet om hvem som var den flittigste skytter. Av vandrepokaler som «vandret ut» av historien kan nevnes Old boyspokalen som ble vunnet til odel og eie av Øistein Rudie. Kongeskytingen ble for første gang i Skarpskyttens lange historie vunnet av en kvinne, hvilket er verd å notere. Det var Laila Hagen som fikk æren av å bli Skarpskyttens dronning. Hun vant også Hjortskytingen ved sesongens avslutning. Thorodd Kjos deltok som vanlig i Landsskytterstevnet.

1969

Medlemstallet noteres til 143. Det har i sesongens løp vært avgitt 17 506 skudd, hvilket røper økt aktivitet. I anledning av Skarpskyttens 120 års jubileum ble det til Kongeskytingen invitert en rekke gjester: formannen i Oslo Skyttersamlag samt formennene i de lag som holder til på Løvenskioldbanen.

Gjestene konkurrerte i en egen klasse. I konkurransen om Løvenskioldbanepokalen havnet Skarpskytten på 3. plass. Under Grumpelskytingen ble fru Hornmoen, Skarpskyttens uvurderlige vertin-

ne gjennom 20 år, overrakt en gave som takk for innsatsen. Thorstein Smith-Christensen ble best i Hjorteskytingen.

Ved generalforsamlingen mintes man godseier Carl Otto Løvenskiold som var gått bort i årets løp. Efter forslag av Kjell T. Kristiansen vedtok man at det fra neste sesong skulle opprettes en aktiv gruppe av konkurranseskyttere som går inn for intens trening og utvidet deltagelse i stevner.

1970

Medlemstallet er 142. Det har vært holdt 30 skytesamlinger og avgitt tilsammen 13 744 skudd. Kjell T. Kristiansen var ansvarlig for de fleste av disse, nemlig 946. I Landsskytterstevnet som ble holdt på Løvenskioldbanen deltok Skarpskytten med 7 skyttere. Kjell T. Kristiansen kom på 28. plass og fikk stjerne. Emil Bjone ble nr. 19 i felthurtigskyting. Ved Samlagstevnet ble Skarpskytten nr. 4 i lagskyting ved brødrene Emil og Anders Bjone samt Kjell T. Kristiansen. Skarpskytten var forøvrig representert ved en rekke åpne stevner med bra resultater. Av vandrepokaler som iår ble vunnet til odel og eie skal nevnes Mesterskapspokalen, som ble vunnet av Kjell T. Kristiansen. Han vant også Herviks pokal. Ved generalforsamlingen ble Lars Myhre og Thorodd Kjos tildelt Skarpskyttens fortjenstmedalje.

1971

Skarpskytten hadde dette år 135 medlemmer. Det er holdt 24 skytesamlinger og det er avgitt 14 281 skudd. Arne Paakjær noterte seg for de fleste, nemlig 968. Nytt av året var en vennskapskonkurranse med Bjoneroa Skytterlag. Den første ble holdt på Bjoneroas bane og 12 av Skarpskyttens medlemmer deltok

Antikk-Stua
(Douglas Clark)
Baldersgate 26, Oslo 2. Telefon 44 58 64.

Skarpskytten er riktignok Norges eldste i sitt slag. Men hos meg kan dere finne meget, som både er eldre og like verdifullt.

En velkjent situasjon i Skarpskytten: Innmarsjen ved Kongeskytingen. Foran: Harald Uggen med fanen. Til venstre: Kongen alias Emil Bjone, formannen C. Th. Thiis (delvis dekket), og ytterst til venstre Even Haga.

Skarpskytten vant med 1097 poeng mot Bjoneroas 1044. Arne Paakjær vant Hjorteskytingen Under generalforsamlingen mintes man æremedlemmet Polmar Thorshaug som var gått bort i årets løp. Det ble enn videre besluttet at Selskapets lover skal opp til revisjon på neste års generalforsamling.

1972

Skarpskytten har øyeblikket 133 medlemmer. Det ble holdt 23 skytesamlinger og det ble avført i alt 11 780 skudd. De fleste noterte Thorodd Kjos seg for med 1045. Under Landsskytterstevnet ble Laila Hagen Paakjær skytterprinsesse. Det er første gang i Skarp-

skyttens historie at et medlem er nådd så høyt i landets fremste skytterkonkurranse. Hun var også med i Hovedstadsstevnet, som uttatt representant, og ble nr. 11. I Landsdelsstevnet for Viken fikk hun sølvmedalje. Dertil erobret hun Organisasjonsmedaljen i gull. Thorodd Kjos oppnådd Stang-beger i Landsskytterstevnet og Johan Trømborg og Arne Paakjær fikk minnemedalje. Vennskapskonkurransen med Bjoneroa Skytterlag ble avviklet på Løvenskioldbanen og resulterte i seier for gjestene med 1074 poeng mot Skarpskyttens 1061. Harald Uggen ble best i Hjorteskytingen. Ved generalforsamlingen ble det uttalt minneord over æredmedlemmet Harald Hagen og det innvalgte livsvarige medlem Sigurd M. Vik som var døde i årets løp. Øistein Rudie ble utnevnt til æresmedlem. Laila Hagen Paakjær ble tildelt Skarpskyttens fortjenstmedalje. Det ble fremlagt rapport fra representasjonsskytterne, som viste at Skarpskytten hadde vært representert ved ialt 8 stevner med tilsammen 27 deltagere.

1973

Året har vært preget på administrativt hold av en intens komitévirksomhet med henblikk på 125 års jubileet i 1974. Det ble holdt ekstraordinær generalforsamling den 13. juni for å ta standpunkt til forslaget til revisjon av lovene. De nye lover ble enstemmig vedtatt. Medlemstallet beløper seg til 135 og det ble holdt 21 skytesamlinger i 1973. Det ble avgitt tilsammen 15 592 skudd, hvorav de fleste falt på Arne Paakjær med 1303. Johan Trømborg oppnådde Organisasjonsmedaljen i gull. Han vant også sin klasse under Løvenskioldbanekarusellen. Skarpskytten var representert ved 5 deltagere i Landsskytterstevnet. Johan Trømborg vant jubileumsmedaljen ved Oslo Østre Skytterlags jubileumsstevne. Hjorteskytingen ble vunnet av Laila Hagen Paakjær.

Representasjonsskytterne har i 1973 bestått av 8 personer og de har deltatt i tilsammen 11 stevner. Under generalforsamlingen ble kontingenten hevet til 50 kroner. Man mintes to trofaste medlemmer som var gått bort i årets løp, nemlig Lars Myhre og Arne Thesen.

SKARPSKYTTEN-MINNER

AV JOHAN EVENSEN

Så lenge Skarpskytten holdt til på Lindøya var det klubbaften en gang i uken fra skytesamlingene sluttet om høsten til de begynte om våren.I 1914 holdt klubben til i Håndverkeren og der hadde den visstnok hatt tilhold lenge. Fra begynnelsen av 1920-årene førte klubben en ambulerende tilværelse. I mange år var disse klubbaftener kombinert med salongskyting på forskjellige steder, lenge på Vestheim skole. Man skjøt først og gikk efterpå i klubben.

Fra den første tid jeg kom inn i Skarpskytten fikk jeg høre at selskapet hadde tradisjoner som skulle bevares. Noe av dette er nok eldre enn Skarpskytten, for eksempel Kongeskytning og det såkalte Skarpskytterhurra.

«Skydeselskabet Christian August's Venner», stiftet 1810, hadde også Kongeskytning eller rettere fuglekongeskytning. De skjøt på en fugl av tre og man fikk poeng efter de forskjellige deler av fuglen man traff.

Ved en slik Kongeskytning i 1833 befant prins Oscar, den senere Oscar I seg i Christiania. Christian August's Venner innbød prinsen til å overvære skytningen, og han kom.

I den anledning hadde de pyntet opp og forsøkt å gjøre det så festlig som mulig, blant annet hadde de over inngangsdøren malt et skilt med følgende inskripsjon:

«Her bruge vi vort Våben kun til Lyst, men kalder Fødelandet da og i Alvors Dyst.»

Da Christian August's Venner ble oppløst, ble selskapets eiendeler delt mellom Skarpskytten og Christiania Vaabenøvelsesforening, det nuværende Oslo Skytterlag. Det er vel ingen tvil om at det skilt som i alle år hang over Skarpskyttens dør på Lindøya og som fulgte med til Løvenskioldbanen er det samme som ble malt til denne anledning. Jeg festet meg ved at det stod «Fødelandet» på det.

Skiltet ble bekostet av kjøpmann Thor Olsen, en av hovedstadens honoratiores.

Skarpskytten arvet også kanonbatteriet efter Christian August's Venner. Disse kanonene som i alle år har vært brukt ved Kongeskytningen, og på Lindøya i høyere grad enn nu. Foruten salutt når Kongen kom og ved kroningen var det tre skudd for hvert hurra under middagen, nemlig ett skudd under hver klappsalve. Hurra ble utbragt efter hver tale og talene var mange. Til slutt kunne det plutselig bli stille, da kunngjorde våpenmesteren, at det var ikke mer krutt igjen.

Utenom Kongeskytning vet jeg ikke at kanonene ble brukt på Lindøya mer enn en gang. Det var da Amerikalinjens første skib «Kristianiafjord» kom til Kristiania ,visstnok i september 1913. Da hadde

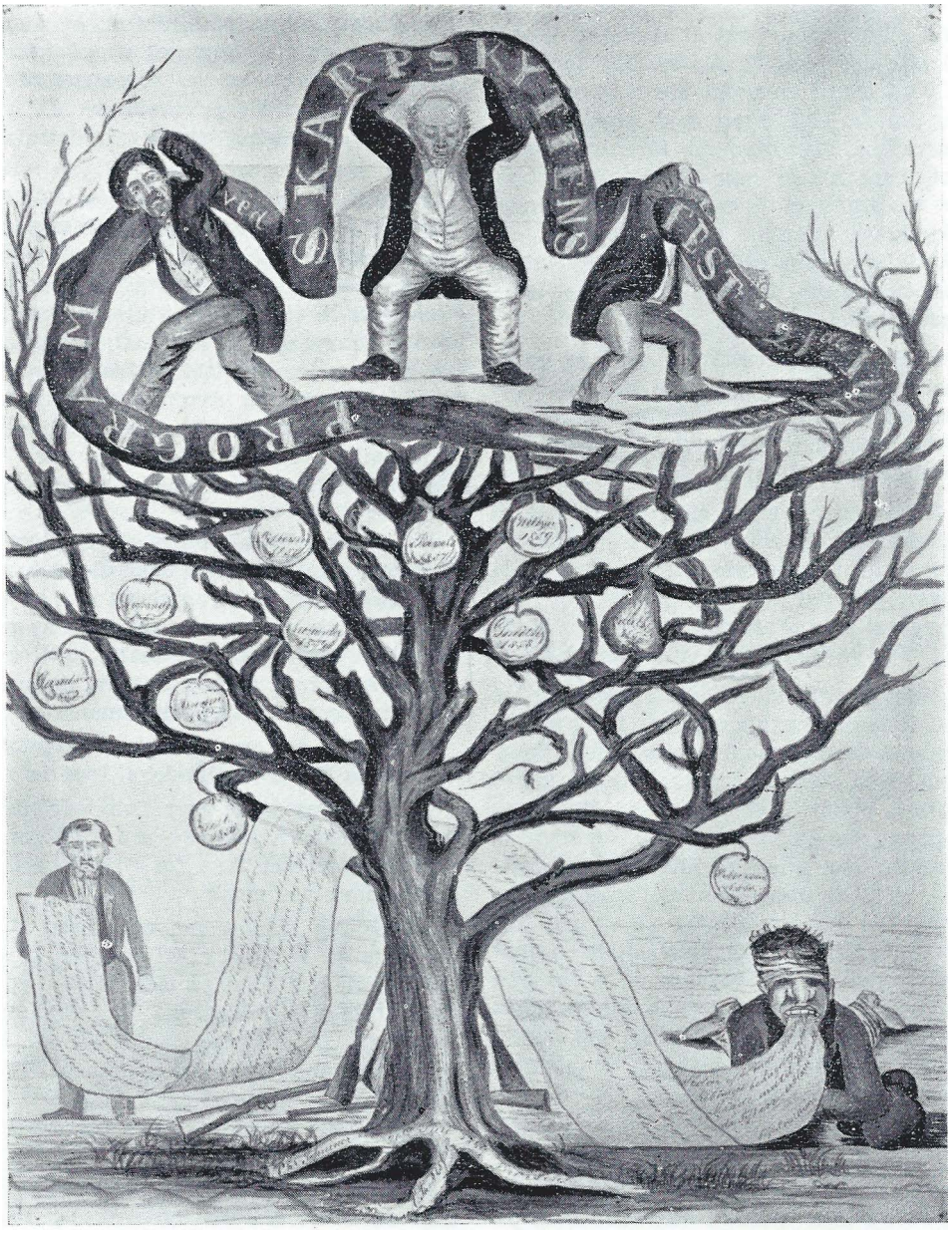

De gamle skarpskyttere hadde sans for humor — og fest. Denne tegningen til programmet for Kongeskytingen stammer fra 1861.

Skarpskyterne stilte opp sine kanoner på vestsiden av Lindøya og salutterte da «Kristianiafjord» passerte.

Det såkalte Skarpskytterhurra må, efter min mening, ha vært et gammelt hurra. Vi har det forhold, at det blir foreslått et 3 x 3 hurra, men det blir ropt et nifoldig hurra. Hvis man skal rope et 3 x 3 hurra må det være en forutsetning at det skal være en pause mellom hvert av de tre hurraer. Å utfylle pausene med håndklapp skulle være naturlig, da håndklapp også er en honnørbevisning, mer brukt enn hurra, og forsterker hurraets appell.

Noe bevis for at det har vært en gammel måte å rope hurra på har jeg ikke kunnet finne før jeg leste Henrik Haugstøls artikkel i Aftenposten om Riksforsamlingen på Eidsvoll i 1814.

Eidsvollsmennene spiste middag i Eidsvollsbygningen, forøvrig måtte de nok sørge for seg selv. Under disse middagene kunne det gå lystig for seg Haugstøl siterer utdrag av et brev skrevet av sorenskriver Arnoldus Koren:

«Idag holdt vi os overmaade lystige ved Bordet. Der ble sjunget tre nye Viser, alt om Norges forhaabentlige Held. Ved hver Vises Slutning ble drukket Norges Skaal, raabt 3 Gange Hurra og 3 gange klappet i Henderne, og naar vi sluttede, saa igjentog Musiken Resitativet, og lode Paukerne og Trompeterne høre. Der ble og sjunget «Boer jeg paa det høye Fjeld» — og entusiatisk skreget Hurra, den gik og raskere og bedre end de andre, da alle endog Bønderne, godt kunde synge med. — Saavidt jeg kunde høre, blev der og sjunget og skreget Hurra ved Printsens Bord.»

Efter dette kunne vi kalle det et Eidsvollshurra, men det ville neppe ha vært riktig, for det er ingen grunn til å tro, at man ville fått Eidsvollsmennene med på dette, hvis det ikke hadde vært en kjent og brukt måte å rope hurra på, iallfall blant de kondisjonerte.

De fleste av de gamle Skarpskyttere hørte vel også til denne klasse.

Haugstøl skriver i en annen artikkel om grunnlovsgildet i 1814. Da var også Stortinget samlet på Eidsvoll, og da de skulle gå og var kommet ut på gårdsplassen utbragte en av representantene et nifoldig hurra for fedrelandet. Da var det altså forandret og betegnelsen var riktig.

I 1914, da jeg ble medlem av Skarpskytten og i mange år fremover, var Lindøya et stille og idyllisk sted. Det bodde ennå 4—5 familier derute, og det var sjelden å se et menneske utover øya. De gamle Skarpskyttere har mange hyggelige minner fra den tid. Etterhvert kom hyttebyggingen og den bredte seg mer og mer. Tilslutt nådde den helt inn til skytebanen. Da ble vi klar over at Skarpskyttens dager på Lindøya snart var talte.

Under festtalene ble det gjerne sagt at Skarpskytten skal leve. Skarpskytten må ikke dø. Skarpskytterne elsket sitt gamle skydeselskab og kunne ikke forsone seg med den tanke, at det måtte nedlegge sin virksomhet, men mann og mann i mellom var nok ikke optimismen stor.

Hvis, eller rettere sagt når, Skarpskytten måtte flytte fra Lindøya, hva da?

Å skaffe ny bane nær Oslo var nærmest håpløst. Å leie seg inn i et annet skytterlag passet ikke for Skarpskytten. Situasjonen var mørk.

Såvidt jeg husker var det våren 1947 jeg leste en artikkel i Aftenposten skrevet av bladets skyttermedarbeider mrk. «Ma» (Magnus Johansen). I artikkelen stod det, at det var tenkt anlagt en sentralskytebane ved Dæhlimåsan i Bærum. Jeg var ukjent i dette området. Da jeg fikk rede på hvor stedet var tok jeg en tur for å se på terrenget.

Det var ingen vei den gang, men jeg kom da inn i skogen omtrent der hvor pistolbanen nu ligger, gikk nordover og kom opp ved den røde stuen som ligger syd for skansen på 300 meteren. Jeg så

Tre veteraner og en «junior» i kosekroken i Skytterhuset. Fra venstre: Bjarne Hervig, Harald Hagen (æresmedlem), Johan Evensen (do.) og John Solheim. Midt på bordet står den praktfulle punchebollen av sølv som G. T. Trøn es forærie Skarpskytten i 1899.

to mann som holdt på å hugge tømmer på høyden bak standplassen på 100 meteren. Jeg spurte dem om det var her det skulle anlegges skytebane, men det visste de intet om.

Jeg antok at det måtte være her, men det var vanskelig å forestille seg hvordan banen kunne legges, da det var meget skog overalt. Særlig virket det som om det måtte bli vanskelig å få avstander nok. 600 meter var dengang et ordinært hold.

Jeg spurte Skarpskyttens formann Georg Johansen om han hadde lest artikkelen, men det hadde han ikke. Jeg fortalte ham om min tur der oppe og nevnte at det kanskje kunne være en sjanse for Skarpskytten. Johansen sa ikke meget, men så betenkt ut, og det var vel nokså forståelig, da det bare ett år i forveien, på hans initiativ og under hans ledelse, var brukt 9000 kroner på istandsettelse av skytebanen på Lindøya. En stund efterpå fortalte Johansen meg at han hadde hatt kontakt med godseier Carl O. Løvenskiold og dette førte til at Skarpskytten fikk flytte opp på Løvenskioldbanen.

Skarpskyttens 100 årige saga på Lindøya var slutt og et nytt avsnitt av Skarpskyttens historie begynte.

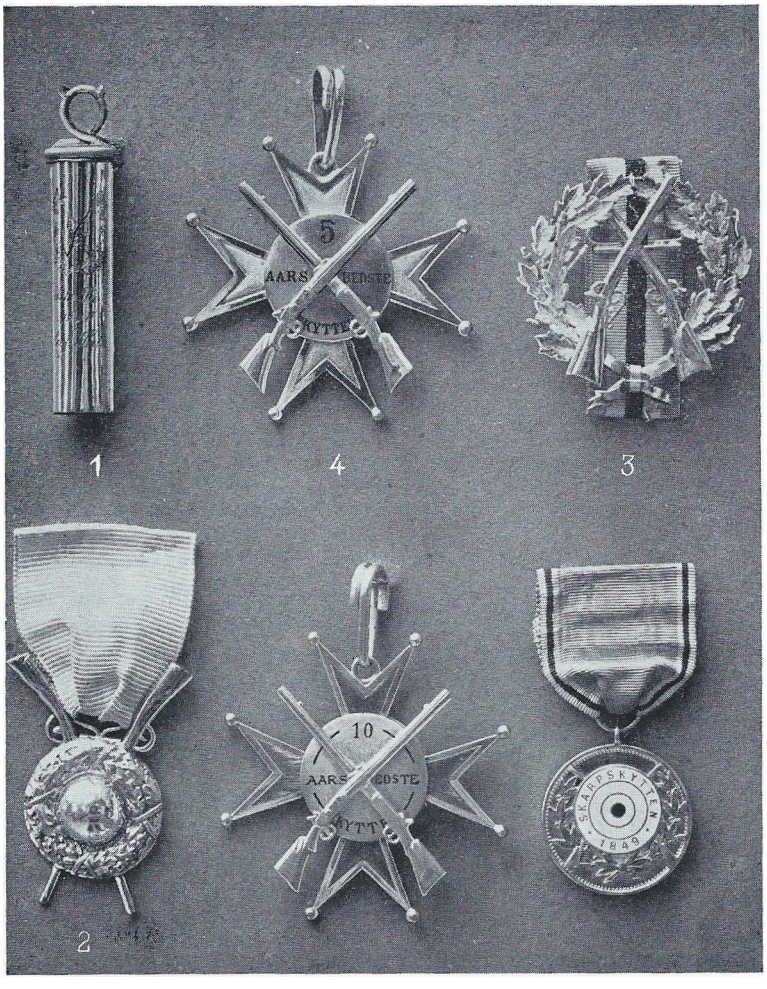

Hederstegn knyttet til konkurransen om Beste skytter. Øverst fra venstre: 1. grad - et krutt-mål av sølv, bæres i rødt bånd. 2.grad - to korslagte rifler på et skjold av sølv. Bæres i hvitt bånd. 3. grad - to forgylte rifler på en laurbærkrans av sølv, bæres i nasjonalfarvet bånd. Under fra venstre: 4. grad - utdeles til den som har oppnådd å bli Beste skytter 5 ganger. To oksyderte korslagte rifler på et oksydert ridderkors innlagt med blå emalje med skytterens navn og årstall inngravert. Bæres om halsen i et bredt rødt, vatret bånd (Kommandørtegn). 5. grad - 10 års-tegnet med korset i rød emalje. Bæres i et bredt rødt bånd over skuldren ned til hoften. (Storkorset). Ytterst til høyre ser man Fortjenestmedallen.

BESTE SKYTTER

På generalforsamlingen 1. februar 1851 fremsatte Herman West forslag om at «den Skytter, som i Skydesaisonen havde det høiste Antal Points i Forhold til Antal Skud, skulde hædres med et Tegn, der inddeles i fire Grader og bestaar af et Krudtmaal i Sølv, som i 1ste Grad bæres i et rødt Baand, 2nen Grad i et hvidt Bånd, 3die Grad i et blaat Baand og 4de Grad i et trefarvet Baand (rødt,-hvidt og blaat). Skytternes Navn og Aarstal indgraveres. Kun de Skyttere, som i en Saison har skudt 30 Skud eller derover, kan faa dette Hæderstegn.»

Følgende har vært Beste skytter i Skarpskytten!

Carl U. Landsén var førstemann som kunne smykke seg med tittelen Beste skytter.

1851: Carl U. Landsén.
1852: Chr. E. Schreiner.
1853: Carl U. Landsén.
1854: A. D. Wulfsberg.
1855: A. Th. Nissen.
1856: Fr. Knutssøn.
1857: Fr. Knutssøn.
1858: H. F. Petersen.
1859: Chr. E. Borgen.
1860: H. F. Petersen.
1861: Chr. E. Borgen.
1862: O. J. Schmidt.
1863: O. J. Schmidt.
1864: A. Mechelin.
1865: Joh. Westphalen.
1866: A. Mechelin.
1867: A. Mechelin.
1868: Joh. Westphalen.
1869: Joh. Westphalen.
1870: H. B. Schou.
1871 G. T. Trønnes.
1872: Kadett Larsen.
1873: Kadett Seeberg.
1874: G. T. Trønnes.
1875: I. S. Young.
1876: H. Andersen.
1877: H. Andersen.
1878: H. Andersen.
1879: A. Løwlie.
1880: A. Løwlie.
1881: H. Andersen.
1882: A. Løwlie.
1883: I. B. Fossum.
1884: A. Løwlie.
1885: I. B. Fossum.
1886: I. B. Fossum.
1887: H. Andersen 5. g.
1888: F. G. Seeberg.
1889: A. Løwlie 5. g.
1890: P. Ihle.
1891: H. Andersen.
1892: P. Ihle.
1893: P. Ihle.
1894: P. Ihle.

1895: P. Ihle 5. g.
1896: P. Ihle.
1897: A. Olsen.
1898: A. Olsen.
1899: A. Olsen.
1900: Olaf Sæter.
1901: O. Skymoen.
1902: Olaf Sæter.
1903: Olaf Sæter.
1904: Olaf Sæter.
1905: Olaf Sæter 5. g.
1906: Olaf Sæter.
1907: Olaf Sæter.
1908: Olaf Sæter.
1909: Olaf Sæter.
1910: Olaf Sæter 10. g.
1911: Olaf Sæter.
1912: Olaf Sæter.
1913: C. Morck.
1914: Joh. Evensen.
1915: Joh. Evensen.
1916: Joh. Evensen.
1917: Olaf Sæter.
1918: Joh. Evensen.
1919: Joh. Evensen 5. g.
1920: I. B. Formo.
1921: Joh. Evensen.
1922: I. B. Formo.
1923: P. Rotnes.
1924: Joh. Evensen.
1925: Joh. Evensen.
1926: Joh. Evensen.
1927: J. Evensen 10. g.
1928: Joh. Evensen.
1929: Anton W. Olsen.
1930: Harald Hagen.
1931: Joh. Evensen.
1932: Joh. Evensen.
1933: Harald Hagen.
1934: Harald Hagen.
1935: Bjørn Flom.
1936: Joh. Evensen.
1937: Joh. Evensen.
1938: Bjørn Hagen.
1939: Th. Olsen.
1947: Bjørn Flom.
1948: Ble ikke arrangert på grunn av flytning.
1949: Ble ikke arrangert på grunn av flytning.
1950: Gunnar Jensen.
1951: Gunnar Jensen.
1952: Gunnar Jensen.
1953: Arne Bærøe Gabrielsen.
1954: Harald Hagen.
1955: Harald Hagen.
1956: Arne Bærøe Gabrielsen.
1957: Harald Hagen.
1958: Arne Bærøe Gabrielsen.
1959: Arne Bærøe Gabrielsen.
1960: Harald Hagen.
1961: Arne Bærøe Gabrielsen.
1962: Magne Pedersen.
1963: Magne Pedersen.
1964: Kjell T. Kristiansen.
1965: Kjell T. Kristiansen.
1966: Kjell T. Kristiansen.
1967: Kjell T. Kristiansen.
1968: Kjell T. Kristiansen.
1969: Kjell T. Kristiansen.
1970: Kjell T. Kristiansen.
1971: Kjell T. Kristiansen.
1972: Kjell T. Kristiansen.
1973: Kjell T. Kristiansen.

Kommandørkorset for 5 års beste skytter er i årenes løp tildelt:

H. Andersen, A. Løwlie, Olaf Sæter og Joh. Evensen.

10 års hederstegn er tildelt:

Olaf Sæter, som ialt har vært beste skytter i 13 år, hvorav 12 år i trekk, samt Joh. Evensen, som også har vært beste skytter i 13 år.

Gratulerer Skarpskytten!

Vi treffer begge målet —
hver på vår måte

FARMAND

GRUMPELSKYTING

Vi gjengir nedenfor en fortegnelse over vinnerne av den populære Grumpelskytingen:

1934: Harald Hagen
1935: Anton W. Olsen
1936: Bjørn Flom
1937: Arnt Christiansen på 100 m
1937: Harald Hagen på 300 m
1938: Karl W. Holm på 100 m
1938: Anton W. Olsen på 300 m
1939: T. Boquist på 100 m
1939: Anton W. Olsen på 300 m
1946: Erling Alexander på 100 m
1946: Thorolf Olsen på 300 m
1947: Ø. Thurmann Nilsen på 100 m
1947: Johan Evensen på 100 m
1948: I. Irmann Jacobsen på 100 m
1948: Harald Hagen på 300 m
1949: Hans Irmann Jacobsen på 100 m
1949: Bjørn Hagen på 300 m
1950: I. Irmann Jacobsen på 100 m
1950: Gunnar Jensen på 300 m
1951: Arne Arnesen på 100 m
1951: A. Bærøe Gabrielsen på 300 m
1952: T. Boquist på 100 m
1952: I. Irmann Jacobsen på 300 m
1953: Per Reidar Grønnerød på 100 m
1953: Bjørn Hagen på 300 m
1954: Jan Hornmoen på 100 m
1954: Walter Haugen på 300 m
1955: Kåre Stendahl på 100 m
1955: Harald Hagen på 100 m (p.g.a. værforholdene skjøt alle på 100 m.
1956: Harald Tandberg — 1. og 2. klasse
1956: Sigurd M. Vik — 3. og 4. klasse
1957: A. Bærøe Gabrielsen (alle skjøt en klasse).
1958: Øistein Rudie
1959: Sigurd M. Vik
1960: Laila Hagen
1961: Harald Sverdrup
1962: Thorstein Smith-Christensen
1963: Odd Freng
1964: Tor Stenersen
1965: Thorodd Kjos
1966: Johan Evensen
1967: Bjørn H. Sørensen
1968: Odd Freng
1969: Kjell T. Kristiansen
1970: C. T. Thiis
1971: Johan Trømborg
1972: Thorodd Kjos
1973: Kjell T. Kristiansen

RAGNVALD LUNDE

Engrosforretning

OSLO

Strøm-Ljusne AB
Ljusne
SL
Ramnäs Bruks AB
Ramnäs
RB
- en vakker bukett!
svensk ankerkjetting
på sitt ypperste
AKSJESELSKAPET
SMISTÅL
TH. SMITH-CHRISTENSEN
POSTBOKS 3085 - ELISENBERG OSLO 2
SENTRAL 56 38 80 - TELEGR. «SMISTÅL» TELEX 11153 SMI N

Skarpskyttens styre i jubileumsåret. Sittende fra venstre: Arne Paakjær (viseformann), Carl Th. Thiis (formann), Laila Hagen Paakjær (sekretær). Bakerst fra venstre: Emil Bjone (visevåbenmester) og Thorstein Smith-Christensen (kasserer).

FORMENN I DIREKSJONEN

Som formenn i Direksjonen, fra stiftelsen til idag, har fungert følgende:

1849—1850:	A. Th. Nissen.
1850—1851:	Fr. Knudssøn.
1851—1851:	A. Th. Nissen.
1851—1852:	M. Feilberg.
1852—1852:	N. A. Wendt.
1852—1854:	Fr. Knudssøn.
1854—1855:	H. Bang.
1855—1856:	Chr. E. Schreiner.
1856—1861:	Fr. Knudssøn.
1861—1861:	A. Th. Nissen.
1861—1868:	Edv. Eriksen.
1868—1869:	Ed. Stenersen.
1869—1870:	Chr. E. Borgen.
1870—1872:	Chr. E. Schreiner.
1872—1876:	Edv. Eriksen.
1876—1878:	M. R. Arneberg.
1878—1884:	Edv. Eriksen.
1884—1886:	M. Rummelhof.
1886—1888:	A. C. Petersen.
1888—1892:	H. Andersen.
1892—1893:	Carl Jacobsen.
1893—1894:	E. Sunde.

1894—1896:	B. M. Kopperud.
1896—1898:	G. T. Trønnes.
1898—1900:	A. Løwlie.
1900—1901:	J. Bodding.
1901—1903:	H. Hagen.
1903—1905:	Gotfr. Christiansen.
1905—1906:	A. Løwlie.
1906—1908:	A. Kjuus.
1908—1910:	H. Trønnes.
1910—1912:	Truls Andersen.
1912—1914:	G. O. Thesen.
1914—1918:	Truls Andersen.
1918—1920:	Narve Ellingsen.
1920—1926:	J. K. Thesen.
1926—1930:	Arne Arnesen.
1930—1932:	J. K. Thesen.
1932—1933:	Rolf Arentz-Hansen.
1933—1953:	Georg Johansen.
1953—1955:	I. Irmann Jacobsen.
1955—1956:	Sigurd Bruun.
1956—1965:	Øistein Rudie.
1965:	Carl Thomas Thiis.

INNEHAVERE AV FORTJENSTMEDALJEN

1934: Olaf Sæter.
1934: Hans C. Heen.
1934: Johan Evensen.
1939: Georg Johansen.
1949: Polmar Thorshaug.
1949: Karl W. Holm.
1950: Rolf Arentz-Hansen.
1952: Carl Otto Løvenskiold.
1961: Harald Hagen.
1961: Øivind Sørensen.
1965: Øistein Rudie.
1967: Bjarne Hervig.
1967: Arne Thesen.
1970: Thorodd Kjos.
1970: Lars Myhre.
1972: Laila Hagen Paakjær.

HJORTESKYTING

Det var Harald Uggen, som i 1966 skjenket trofeet til den årlige uhøytidelige avslutningsskyting på Hjortebanen. Det har sin ganske kuriøse forhistorie. Under et besøk i Slottstallene fikk Uggen i sin tid som souvenir en sælespenne i messing. På konvolutten, som spennen lå i, stod det: «Afrevet av H. M. Kongens Ridetøj under Jagtridtet paa Ladegaardsøen 10. september 1849 — Repareres.»

Uggen sørget for at spennen ble påsydd et bandolær med sverdtaske. I tasken plaserte han en jaktkniv med innetsede jaktmotiver.

Denne vakre premien skyter man om på Hjortebanen i oktober. Man får 6 skudd på løpende hjort og premien må vinnes 5 ganger for å bli en skytters eiendom. Man kan også erobre den til odel og eie ved å vinne den 3 ganger på rad.

Hittil har følgende vunnet sælespennen:

1966: Thorstein Smith-Christensen.
1967: Erik Plathe.
1968: Laila Hagen.
1969: Thorstein Smith-Christensen
1970: Anders Bjone.
1971: Arne Paakjær.
1972: Harald Uggen.
1973: Laila Hagen Paakjær.

Vi leverer råvarer og hjelpestoffer til ...

- SKUMPLASTINDUSTRIEN
- PLASTINDUSTRIEN
- GUMMIINDUSTRIEN
- PAPIRINDUSTRIEN
- VASKEMIDDELINDUSTRIEN
- NÆRINGSMIDDELINDUSTRIEN
- MALING, LAKK OG TRYKKFARGEINDUSTRIEN
- KJEMISK-TEKNISK INDUSTRI
- RENSERIINDUSTRIEN
- RENSEVÆSKER OG AVFETTINGSAPPARATER TIL DEN METALLBEARBEIDENDE INDUSTRI

Kraft & Eeg a/s

Haakon VII's gt. 5, Oslo 1.
Tlf. 33 46 00.

SKARPSKYTTERGEVÆRER

AV HARALD UGGEN

Jubileumsskriftet inneholder en opplysning om at de første skytninger i Skydeselskabet ble foretatt med geværer tilhørende Selskabet. Der synes ikke å foreligge noen inventariefortegnelse eller annen opgave som forteller hva slags eller hvilke typer geværer det her er tale om. De holdepunkter som kan komme i betraktning er de geværer som på denne tid var tilgjengelige og som ble anvendt. Den eneste dokumentasjon er portrettene av våre «Konger» fra denne tid. De første av disse er blyanttegninger, men ytterst få har fått geværet sitt avbildet.

I 1856 og 1860 ble Christiania-børsemakeren Hans Frode Pettersen «konge». Han var byens desidert toneangivende håndverker på sitt område og hans produkter er høyt skattede samlerstykker i dag. Det antas at børsemaker Pettersen var medlem av Selskabet fra starten og at han yrkesmessig ville føle seg forpliktet og ikke minst interessert i å bidra til å tilveiebringe de nødvendige geværer.

Tennsatsgeværet

Tiden omkring stiftelsesdagen, den 20. juli 1849, er ytterst interessant, sett med våpenhistorikerens øyne. Flintelåsgeværets tid var forbi. Allerede 40 år tidligere hadde den skotske prest og pasjonerte jeger John Forsyth fremstilt det første tennsatsgevær. Ved anvendelse av knallkvikksølv som tennsats i stedet for gnisttenning med flint mot stål over en panne med fengkrutt, la han grunnlaget for frembringelsen av den patron som anvendes i dag. Fra den første knallpille til knallhatten/knallhetten var ikke veien lang og Geværkommissionen af 1837 gikk alvorlig inn for å utforme et bakladningsgevær for den norske armé. Den danske børsemaker Løbnitz' gevær var nyttig i denne forbindelse, men norske børsemakere ved Kongsberg Vaabenfabrik har æren for å ha fremskaffet det første armébakladningsgevær i verden, tatt ibruk og offentliggjort ved modellfestingen i 1842. Små forbedringer ble foretatt i 1846 og 1849, så bakladningsgeværet var en realitet i 1849 da Skarpskytten ble stiftet, selv om ikke dette gevær kom til anvendelse i skytterlagene så tidlig. Til sammenlikning kan nevnes at det østerrikske tennålsgevær av 1841 ble holdt hemmelig og ble liggende på arsenalene til mai-revolusjonen i 1848 og ble første gang anvendt i krigen mot Danmark 1848—50.

Vårt kammerladningsgevær var 18-lødig. Det vil si, det gikk 18 runde blykuler på et lodd. Etter dagens målestokk vil en slik kules diameter bli 16.8 mm. som således blir løpets kaliber. Den gamle lødighetsbetegnelse finner vi forøvrig i dag igjen på kaliberbetegnelser på hagler, 12-16-20-24 m. v.

Perkusjonsriflen

Fra 1835 kjennes 2 typer 18-lødige geværer, perkusjonsrifle med Malmbergs lås og perkusjonsrifle med Engers lås.

De har begge en totallengde av 129 cm. og ble levert i 100 stk. hver til Norske Jægercorps, på prøve. — Kammerladningsgeværet M/1849 var et meget avansert militærgevær, og som bakladningsgevær vesentlig mer hurtigskytende enn prøvemodellene av 1835 som var mundladningsgeværer. — De stående avdelinger og rekruttskolene tok etter hvert det nye gevær i bruk. En rekke eldre geværer med flintlås ble omgjort til perkusjonslås i 1841. I 1851 kom bestemmelse om at de skulle rifles opp og omgjøres til tapprifler etter franskmannen Miniés' system. Svansskruen, som lukker løpet baktil, ble forsynt med en spiss tapp. Ved ladningen la kruttet seg omkring denne og den sylindriske spisskule ble skjøvet inn med ladestokken til kulen traff tappen. Ladestokken, som var forsynt med et nokså tungt hode med en uthulning til kulens spiss, ble slynget 3 ganger ned gjennom løpet slik at kulen klemtes inn i riflene i kammeret. Derved oppnåddes en effektiv gasstetning som gjorde at kulen fikk en bedre fremdrift, likesom riflene ga den en stø kurs mot målet.

De omgjorte geværer utgjorde en reservebeholdning i armeen og skulle kunne brukes av de eldre årganger, «Landstormen». Det er ikke kjent at de 200 perkusjonsrifler med Malmbergs og Engers lås ble omgjort til tapprifler. Muligheten for at et antall av disse beholdninger kan ha vært stillet til disposisjon for det nye skytterlag er en interessant teori som støttes av de nevnte avbildninger av de første «konger». Her er det naturlig at børsemaker Hans Frode Pettersen har hatt de nødvendige forbindelser og innflytelse som kunne medvirke til en slik folkelig ordning som måtte være en forutsetning for en omfattende oppslutning om skytterlagssaken og dermed forsvarsbevegelsen.

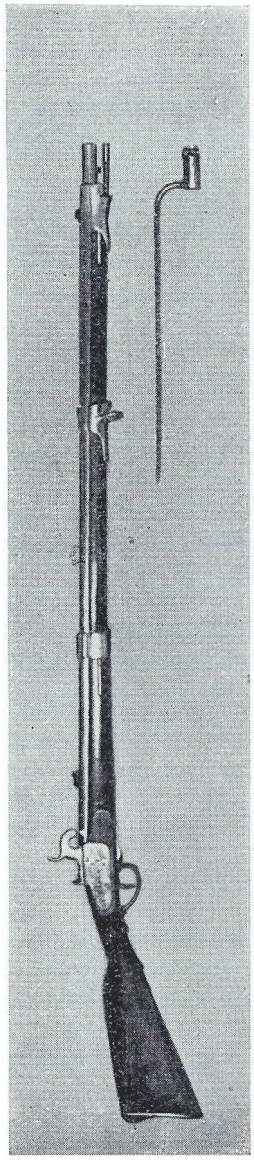

Perkusjonsrifle med Malbergs lås.

Skytterlagsgevær

I 1860 antok arméen en mer finkalibret modell av kammerladningsgeværet, idet kalibret gikk ned til 3.75''' (linjer) — 11.77 mm. Samme år ble det fremstilt et skytterlagsgevær som adskilte seg fra arméens ved at båndene om forskjeftet,

beslag og kolbekappe, var av jern, mens arméens var av messing. Det ble fremstilt en lang og en kort modell, 125.8 og 110 cm., trolig ca. 10 000 av hvert. Senere omgjøringer til patrongevær etter 1867 er kjent, også til patron med sentraltenning.

Krags tennstempelrifle av 1868 og Larsens samtidige ble populære blant landets skytterlagsmedlemmer og finnes på flere av kongeportrettene, frem til århundreskiftet.

Krag-Pettersons repetergevær, hadde et magasin for 8 patroner i forskjeftet, under pipen. Det ble fremstilt i 975 eksemplarer og antatt i den norske marine i 1877.

I 1884 ble Jahrmanns repetergevær, kal. 9, antatt i den norske armé, men allerede 10 år senere i 1894, ble det geværet som til i dag har dominert det

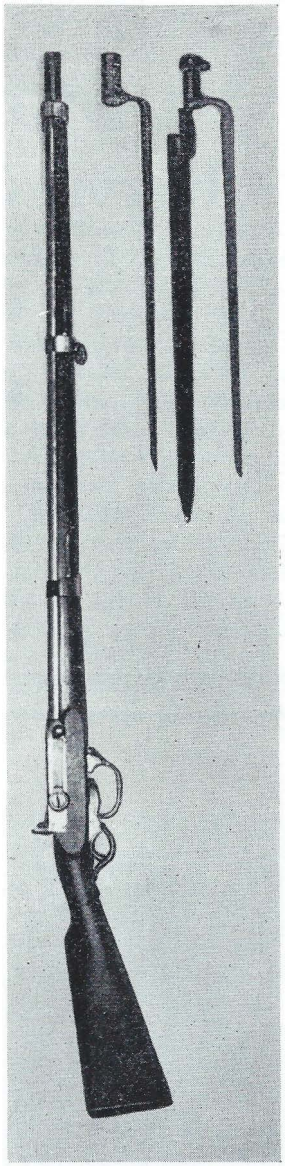

Kammerladningsgevær fra 1842.

frivillige skyttervesen, Krag-Jørgensens repetergevær, kal. 6.5, modellfestet i den norske hær, og har således 80-årsjubileum i 1974.

For bygg, anlegg og industri ...

ASPELIN G·A

Ledende leverandør av stål og byggevarer

Gustaf Aspelin, Oslo 5. Ø. Aker vei 61, boks 8, Økern *(02) 226050

Hervig & Indergaard A.s

Tekstilagenturer

OSCARS GATE 32

OSLO

N. M. Thune

Øvre Slottsgate 12
Egertorvet

Gullsmedvarer siden 1857

SKARPSKYTTENS MEDLEMMER

Æresmedlemmer

Navn	Bosted	F.	Medl. fra
Evensen, Johan	Oslo	1889	1914
Rudie, Øistein	Oslo	1896	1951

Livsvarige medlemmer

Amundsen, Gunnar	Oslo	1907	1948
Aspaas, Jens	Oslo	1908	1948
Berg, Bjarne	Oslo	1907	1949
Bjørnstad, Harald	Oslo		1949
Bruun, Axel	Oslo	1936	1951
Bruun, Hans	Oslo	1933	1951
Fryjordet, Arne	Oslo	1925	1948
Garhoff, Liv	Oslo	1925	1950
Grønnerød, Per R.	Oslo	1935	1949
Gude, Ove	Oslo		1949
Hagen, Bjørn	Oslo	1902	1925
Hagen, Willy	Oslo	1903	1948
Haugen, Torger	Oslo	1899	1948
Haavardsholm, S.	Oslo		1950
Johansen, Arne E.	Oslo		1949
Knudsen, Rolf Arnt	Oslo	1939	1953
Lunde, Ragnvald	Bekkelaget	1922	1955
Løvenskiold, Harald	Gjettum		1951
Mathisen Lindgård	Stabekk	1915	1950
Middelthon, J.	Oslo		1948
Nordhagen, Birger	Oslo	1911	1948
Tjersland, Alf	Bjørkås	1938	1952
Winger, Odd	Oslo	1903	1948

Årsbetalende medlemmer

Aulie, Dagfinn	Oslo	1914	1950
Backe, Arnold D.	Oslo	1917	1953
Berg, Fredrik W.	Hosle	1936	1963
Berg, Laila	Hosle		1973
Bernstein, Roger	Oslo	1933	1967
Besche, Oscar de	Oslo	1904	1945
Bjone, Anders	Oslo	1942	1968
Bjone, Emil	Oslo	1939	1967
Brandvoll, Per-Oscar	Høvik	1948	1972
Bråthen, Odd	Oslo		1970
Byvold, Olav	Oslo	1910	1953
Clark, Douglas	Østerås		1971
Flaaten, Jon	Oslo	1950	1966
Glømmen, Jon E.	Oslo	1943	1964
Haga, Even	Oslo	1942	1968
Haga, Kirsten S.	Oslo		1973
Hagelien, Ove	Hvalstad		1974
Hagen, Tor	Hauketo	1935	1950
Hagenlund, Ivar	Oslo		1971
Hansen, Harry	Göteborg		1973
Heiberg, Chr.	Oslo	1913	1950
Heie, Håkon K.	Oslo	1916	1970
Helgesen, Leiv	Haslum		1957
Helland, Finn H.	Oslo	1897	1953
Hervig, Bjarne	Oslo	1890	1940
Hervig, Jan	Oslo		1968
Hopp, Gunnar	Oslo	1929	1969
Iversen, Allan	Oslo	1921	1966
Jacobsen, Eivind	Oslo	1949	1964
Jacobsen, Rolf	Oslo	1916	1950
Jervan, Elisabeth	Oslo		1973
Karlsrud, Rudolf	Oslo	1906	1953
Kinsey, John David	Oslo		1970
Kjos, Thorodd	Oslo	1931	1956
Krabseth, William	Jar	1931	1966
Kraft, Reidar E.	Oslo		1969
Kristiansen, Kjell T.	Oslo	1928	1958
Kristiansen Rolv E.	Oslo	1960	1970
Liaskar, Leiv	Oslo	1910	1968
Lien, Eiulf T.	Oslo	1897	1924
Lindseth, Jul	Oslo	1913	1950
L'Orsa, J. A.	Oslo	1909	1953
Moltzau, Arthur E.	Østerås	1922	1958
Monn, John	Oslo		1970
Navelsaker, O. R.	Oslo	1910	1969
Nielsen, Finn	Lillesand		1971
Nordnes, Per Oddbj.	Østerås		1973
Onstad, Erling	Oslo	1911	1949

Pedersen, Toralf	Oslo	1911	1955
Plahte, Erik	Høvik	1889	1950
Paakjær, Arne	Skårer		1966
Paakjær, Laila Hagen	Skårer	1941	1959
Rasmussen, P. Chr.	Oslo	1916	1949
Rydvik, Lennart	Gøteborg		1973
Sandnæsmo, Asbjørn	Oslo		1971
Sandvig, Oskar	Oslo	1900	1957
Schack, Leif von	Oslo	1903	1954
Schage, Richard	Oslo	1918	1957
Solheim, John	Bekkestua	1910	1955
Smith-Christensen Th.	Oslo	1903	1945
Smith-Christensen, Th. jr.	Oslo	1936	1962
Stang, Patrick	Haslum		1973
Stendal, Kåre	Oslo	1923	1954
Stenersen, Tor	Oslo	1931	1961
Svendsen, Kjell	Stabekk	1944	1965
Sverdrup, Henrik	Oslo	1905	1953
Sørensen, Bjørn-Harald	Nesøya	1947	1967
Tallaksen, Per	Hosle		1972
Tandberg, Gudbr.	Lysaker		1972
Thiis, Carl Thomas	Oslo	1911	1956
Thiis, Carl Thomas jr.	Haslum	1941	1963
Thorsen, Hans	Oslo	1903	1966
Trømborg, Johan Kr.	Gjettum		1970
Uggen, Harald	Jar	1915	1962
Vislie, Knut	Oslo	1910	1966
Webjørnsen, Tjodolf R.	Oslo	1936	1966
Wefald, Torleif	Hønefoss	1920	1967
Werring, Niels jr.	Oslo	1930	1951
Wiborg, Ludvig	Lysaker		1953
Øvrebø, Per	Nordstr.	1909	1938

Sommermedlemmer

Baumann, Erik	Oslo		1969
Bernstein, Marianne	Oslo		1970
Bjelke, Tore	Oslo		1973
Bjørnstad, O. J.	Oslo	1926	1953
Dahl, Thor	Oslo	1912	1945
Ekere, Gunnar	Oslo		1954
Flaaten, Arne	Oslo	1952	1966
Glømmen, Eldrid	Oslo		1955
Hagen, Elsa	Oslo		1955
Haugeli, Svein	Haslum	1948	1969
Heger, Ragnar	Oslo	1949	1966

Ta vare på hørselen

– bruk det nye superlette hørselvern H6

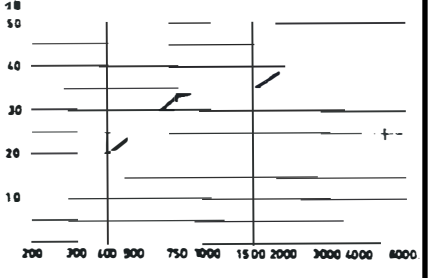

Støydemping som kurven viser.

Hørselvern H6 kan benyttes av alle — lett å bære — behagelig å ha på, med myke tetningsringer (skumplastfylte).
Bred, behagelig hodebøyle. Tross den lave vekt er dempningsevnen meget god.
Ideel for LANGTIDSBRUK.

E. KIIL

Fridtjof Nansens pl. 5 - Oslo 1
Telefoner: (02) 42 73 91 - 41 28 32

Heger, Robert	Oslo		1969
Imislund, Birger	Oslo		1967
Imislund, Bjørn	Oslo		1967
Johnsen, Carl Th.	Oslo	1949	1966
Johnsen, Georg E.	Oslo		1970
Kynø, Stein Fr.	Oslo	1957	1970
Lunde, Inger Joh.	Bækkelaget		1956
Myhre, Thore Kr.	Oslo	1931	1948
Olafsen, Olaf	Oslo	1924	1953
Qvale, Erling	Jar	1945	1961
Smith-Christensen Gunvor	Oslo	1932	1968
Syvertsen, Einar	Oslo	1900	1953
Åsbø, Kristian	Oslo		1969

KVÆRNERKONSERNET

DATTERSELSKAPER under KVÆRNER INDUSTRIER A/S:

Kværner Brug A/S — Moss-Rosenborg Verft A/S — Myrens Verksted A/S — Thune-Eureka A/S — Mesna Bruk A/S — Kværner Brugs Kjøleavdeling A/S — Sørumsand Verksted A/S — Thune-Maskiner A/S — Kvaerner Engineering A/S — Hartvig Andresens Elektriske Byrå A/S — Datahjelp A/S — Kvaerner (U.K.) Ltd. — Kværner Brug (Deutschland) G.m.b.H. — Kvaerner Moss Inc., U.S.A.

Vi har store biler som bruker lite bensin

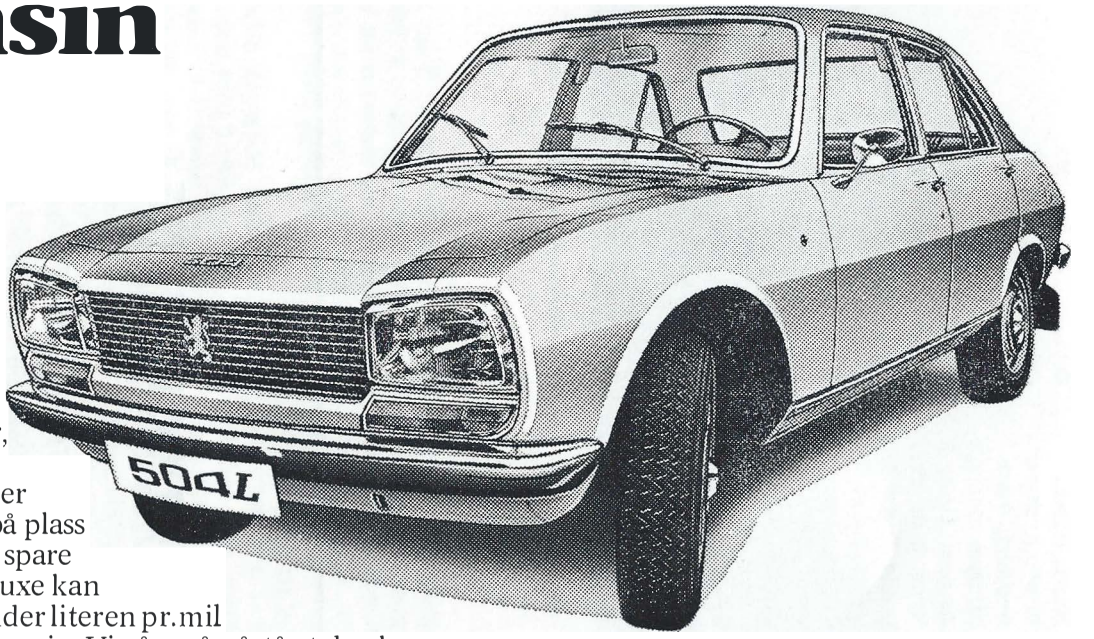

Hvor mye bensin du bruker, avhenger av både deg selv og bilen du kjører. Men det er ikke nødvendig å gi avkall på plass og komfort – selv om du vil spare på bensinen. Peugeot 504 Luxe kan faktisk kjøres på atskillig under literen pr.mil – og vel å merke på **vanlig** bensin. Vi våger å påstå at den kan måle seg med småbiler både når det gjelder bensinforbruk og annen driftsøkonomi.

Dette skriver auto motor sport 5. januar i år:

«Uten tvil har Peugeot med introduksjonen av 504 Luxe gjort det helt riktige – til riktig tidspunkt.»

PEUGEOT 504 Luxe

-en velkledd hardhaus

HELTBERG RDA 33

electrify your typist

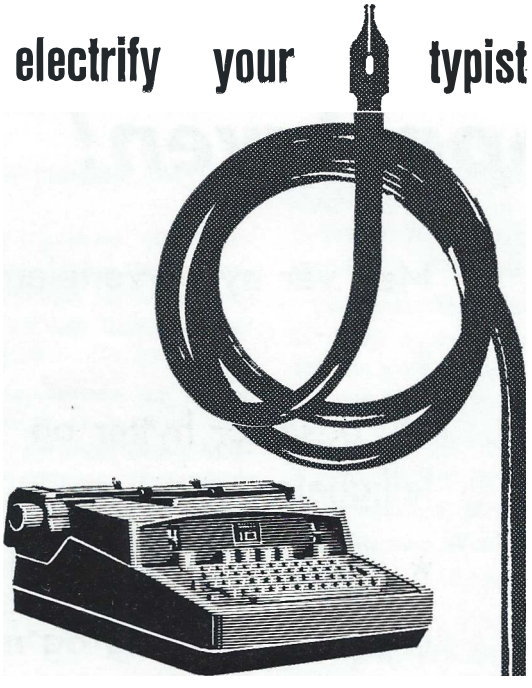

Ja, elektrifisér kontordamen Deres allerede idag, med Hermes 10, det nye sveitsiske vidunder!

HERMES 10

Lett å skrive på, nydelig skrift, kompakt: dvs. den har alt — på nesten ingen plass. Lekre farger, harmonisk design som får den til å se ut som ny om ti år.

Og prisen! Hermes 10 **er** nesten like rimelig som en manuell skrivemaskin.

Og . . . vel, vi stopper der.

Se den, prøv den, kjøp den! De trenger ikke være redd for at kontordamen skal se seg om etter ny jobb, hun forlater ikke Hermes 10 godvillig.

Be om uforbindtlig demonstrasjon idag!

Importør:

Moldegård-Eriksen & Co as

Geitmyrsveien 52 B, Oslo 4, Tlf. 69 59 40

Stopp tyven!

Med vår nye tyverialarm

★

Nu også for hytter og leiligheter

★

Utstyret er rimelig og meget driftssikkert

★

Kontakt oss for nærmere opplysninger og demonstrasjon i vår nye avdeling i
NYGATEN 12, OSLO 1

Vaktmester Kompaniet A/S

Tlf. 11 32 35 — 11 32 36 — 11 33 36

HAGEN & EIDSVOLD A.S

Idrettsv. 7 – 1400 Ski

INGENIØR OG ENTREPENØRFIRMA

Byggprosjektering

NORSKE ESSO

— landets ledende oljeselskap — har i 80 år vært en trofast tjener i Norges energiforsyning — til lands, til sjøs og oppe i det blå.

Fra råolje i Nordsjøen og andre kilder kan Esso-raffineriene på Slagen og Valløy produsere 750 000 liter norske oljeprodukter hver time — gasser, bensiner, petroleum, fyrings- og smøreoljer, asfalt.

Distribusjonsnettet dekker hver krok av landet. Bilister, kystflåten, industribedriftene og de tusen hjem har i alle år hatt garanti for en sikker forsyning av Esso's kvalitetsprodukter.

Esso-organisasjonens avanserte forskning og selskapets norske kontrollaboratorier gjør det mulig å møte de spesielle krav som norsk klima, industriens avanserte utstyr og andre forbrukerbehov, som miljøvern etc. stiller.

Johansen & Firing

Bakeri og konditori

Byens beste og billigste

Ring oss og vi bringer overalt

HELGESENS GATE 11 - OSLO 5 - TELEFON 37 05 45

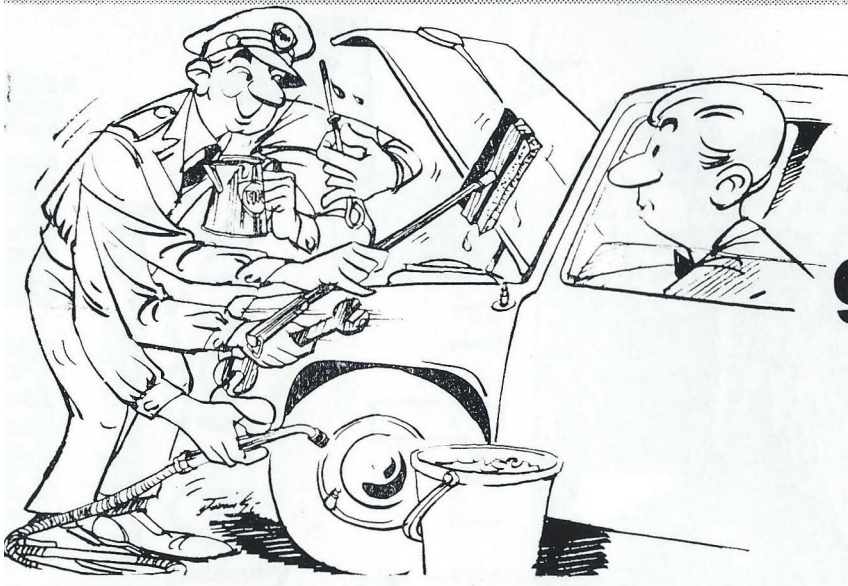

Vi fyller gjerne bensin også!

RHA 39

FINA

EKOFISK

AB BATES
VØRTERØL
Ringnes
1
Ringnes
vørterøl
for ekstra energi

Avisen som
alle skarpskyttere bør lese

Gratulerer
med
jubileet!

NATIONEN